

Bryssel, 12. huhtikuuta 2019
(OR. en)

8048/19

Toimielinten välinen asia:
2018/0111(COD)

CODEC 826
TELECOM 155
PI 62
RECH 200
MI 317
COMPET 299
DATAPROTECT 112
CYBER 112
IA 119
PE 140

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (uudelleenlaadittu) – Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn tulokset (Bryssel, 3.–4. huhtikuuta 2019)

I JOHDANTO

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 294 artiklan määräysten sekä yhteispäätösmenettelyyn sovellettavia käytännön menettelytapoja koskevan yhteisen julistuksen¹ mukaisesti neuvosto, Euroopan parlamentti ja komissio ovat olleet useita kertoja epävirallisesti yhteydessä toisiinsa, jotta tästä asiasta päästäisiin sopimukseen ensimmäisessä käsittelyssä ja vältettäisiin näin tarve toiseen käsittelyyn ja sovittelumenettelyyn.

¹ EUVL C 145, 30.6.2007, s. 5.

Tässä yhteydessä esittelijä Neoklis SYLIKOTIS (GUE/NGL, CY) esitti teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan puolesta direktiiviehdotukseen yhden kompromissitarkistuksen (tarkistus 2). Tästä tarkistuksesta oli sovittu edellä mainitussa epävirallisessa yhteydenpidossa. Muita tarkistuksia ei esitetty.

II ÄÄNESTYS

Täysistunnon äänestyksessä 4. huhtikuuta 2019 hyväksyttiin direktiiviehdotusta koskeva kompromissitarkistus (tarkistus 2). Näin tarkistettu komission ehdotus muodostaa Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, joka on liitteenä olevassa parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselmassa².

Euroopan parlamentin kanta vastaa sitä, mitä toimielinten kesken oli aiemmin sovittu. Neuvoston pitäisi näin ollen voida hyväksyä Euroopan parlamentin kanta.

Säädös annettaisiin sitten Euroopan parlamentin kantaa vastaavassa muodossa.

² Lainsäädäntöpäätöslauselmassa olevaan parlamentin kannan versioon on merkitty komission ehdotukseen tehdyistä tarkistuksista johtuvat muutokset. Komission tekstiin tehdyt lisäykset on *lihavoitu ja kursivoitu*. Poistettu teksti on osoitettu merkillä "■".

Julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttö *I**

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 4. huhtikuuta 2019 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (uudelleenlaadittu) (COM(2018)0234 – C8-0169/2018 – 2018/0111(COD))
(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys – uudelleenlaatiminen)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2018)0234),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C8-0169/2018),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
 - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 17. lokakuuta 2018 antaman lausunnon³,
 - on kuullut alueiden komiteaa,
 - ottaa huomioon säädösten uudelleenlaatimistekniikan järjestelmällisestä käytöstä 28. marraskuuta 2001 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen⁴,
 - ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan teollisuus-, tutkimus- ja energiavalokunnalle työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohdan mukaisesti osoittaman 14. kesäkuuta 2018 päivätyn kirjeen,
 - ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 69 f artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen, sekä neuvoston edustajan 6. helmikuuta 2019 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 104 ja 59 artiklan,
 - ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavalokunnan mietinnön sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojavalokunnan, kulttuuri- ja koulutusvalokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnot (A8-0438/2018),
- A. toteaa, että Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvoa-antavan ryhmän mukaan komission ehdotus ei sisällä muita sisällöllisiä

³ EUVL C 62, 15.2.2019, s. 238.

⁴ EYVL C 77, 28.3.2002, s. 1.

muutoksia kuin ne, jotka siinä on sellaisiksi yksilöity, ja siinä ainoastaan kodifoidaan aikaisemman säädöksen muuttumattomina säilyvät säännökset näiden muutosten kanssa säännösten asiasisältöä muuttamatta;

1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan ja ottaa huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvoa-antavan ryhmän suositukset;
2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

**Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 4. huhtikuuta 2019,
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/... antamiseksi *avoimesta datasta ja*
julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (uudelleenlaadittu teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁵,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä⁶,

⁵ Lausunto annettu 17. lokakuuta 2018 (EUVL C 62, 15.2.2019, s. 238).

⁶ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 4. huhtikuuta 2019.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2003/98/EY⁷ on muutettu huomattavilta osin. Koska siihen on tehtävä uusia muutoksia, direktiivi olisi selkeyden vuoksi laadittava uudelleen.
- (2) Direktiivin 2003/98/EY 13 artiklan mukaisesti ja viiden vuoden kuluttua direktiiviä 2003/98/EY muuttaneen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/37/EU⁸ hyväksymisestä komissio asianomaisia sidosryhmiä kuultuaan arvioi ja uudelleentarkasteli direktiivin 2003/98/EY toimintaa sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan ohjelman puitteissa.
- (3) Sidosryhmien kuulemisen jälkeen ja vaikutustenarvioinnin⁹ tuloksen perusteella komissio katsoi, että unionin tason toimet ovat välttämättömiä, jotta voidaan puuttua julkisen sektorin hallussa olevan ja julkisrahoitteisen tiedon laajan uudelleenkäytön jäljellä oleviin ja esiin nouseviin esteisiin koko unionissa, saattaa lainsäädäntökehys digitaaliteknologioiden kehityksen tasalle *ja edistää edelleen digitaalista innovointia erityisesti* tekoälyä¹⁰ ajatellen.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/98/EY, annettu 17 päivänä marraskuuta 2003, julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 345, 31.12.2003, s. 90).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/37/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin 2003/98/EY muuttamisesta (EUVL L 175, 27.6.2013, s. 1).

- (4) Säädöstekstiin tehdyillä sisällöllisillä muutoksilla pyritään varmistamaan julkisen sektorin tiedon Euroopan taloudelle ja yhteiskunnalle tarjoamien mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen, ja niiden olisi keskityttävä seuraaviin aloihin: reaaliaikaisen pääsyn tarjoaminen dynaamiseen dataan asianmukaisilla teknisillä menetelmillä, arvokkaan julkisen tiedon tarjonnan lisääminen uudelleenkäyttöä varten, myös julkisten yritysten sekä tutkimusta harjoittavien organisaatioiden **ja** tutkimusta rahoittavien organisaatioiden taholta, puuttuminen uusien yksinoikeusjärjestelyjen muotojen syntymiseen, marginaalikustannusten perimistä koskevasta periaatteesta tehtävien poikkeusten käyttö ja tämän direktiivin ja eräiden siihen liittyvien säädösten, kuten ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁹ ja direktiivien 96/9/EY¹⁰, 2003/4/EY¹¹ ja 2007/2/EY¹² väliseen suhteeseen.***
- (5) ***Tietojen saanti on perusoikeus. Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', mukaan jokaisella on oikeus sananvapauteen, mukaan lukien mielipiteenvapaus sekä vapaus vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia viranomaisiin siihen puuttumatta ja alueellisista rajoista riippumatta.***

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/9/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 1996, tietokantojen oikeudellisesta suojasta (EYVL L 77, 27.3.1996, s. 20).

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/4/EY, annettu 28 päivänä tammikuuta 2003, ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta (EUVL L 41, 14.2.2003, s. 26).

¹² ***Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).***

- (6) *Perusoikeuskirjan 8 artiklassa taataan oikeus henkilötietojen suojaan ja määrätään, että tällaisten tietojen käsittelyn on oltava asianmukaista, sen on tapahduttava tiettyä tarkoitusta varten ja asianomaisen henkilön suostumuksella tai muun laissa säädetyn oikeuttavan perusteen nojalla ja riippumattoman viranomaisen valvonnassa.*
- (7) Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrätään sisämarkkinoiden toteuttamisesta ja järjestelmän perustamisesta kilpailun vääristymisen estämiseksi sisämarkkinoilla. Julkisen sektorin tiedon hyödyntämistä koskevien sääntöjen ja käytäntöjen yhdenmukaistaminen jäsenvaltioissa myötävaikuttaa näiden tavoitteiden saavuttamiseen.

- (8) Jäsenvaltioiden julkinen sektori kerää, tuottaa, jäljentää ja jakelee suuria määriä eri aloja koskevaa tietoa, kuten yhteiskunnallista, *poliittista*, taloudellista, *oikeudellista*, maantieteellistä, *ympäristöön liittyvää*, meteorologista, *seismistä*, matkailuun liittyvää, liiketoimintaan liittyvää, patenteihin liittyvää ja koulutukseen liittyvää tietoa. Täytäntöönpanevien, lainsäädännöllisten tai oikeudellisten julkisen sektorin elinten tuottamat asiakirjat muodostavat laajan, monipuolisen ja arvokkaan resurssipohjan, joka voi hyödyttää *yhteiskuntaa. Näiden tietojen, joihin kuuluu dynaaminen data, tarjoaminen yleisesti käytetyssä sähköisessä muodossa antaa kansalaisille ja oikeushenkilöille mahdollisuuden löytää uusia tapoja käyttää niitä ja luoda uusia, innovatiivisia tuotteita ja palveluja. Jäsenvaltiot ja julkisen sektorin elimet voivat mahdollisesti hyödyntää asiaankuuluvia unionin rahastoja ja ohjelmia, joiden tavoitteena on digitaaliteknologioiden laajamittainen käyttö tai julkishallinnon ja julkisten palvelujen digitaalinen siirtymä, ja saada niistä asianmukaista taloudellista tukea, kun ne pyrkivät asettamaan tietoja helposti saataville uudelleenkäyttöä varten.*
- (9) *Julkisen sektorin tiedot muodostavat erityisen tietolähteen, joka voi osaltaan edistää sisämarkkinoiden toiminnan parantamista ja uusien sovellusten kehittämistä kuluttajille ja oikeushenkilöille. Älykkäällä tiedonkäytöllä, myös tietojen käsittelyllä tekoälysovellusten avulla, voi olla muutosvaikutusta kaikilla talouden aloilla.*

- (10) Direktiivissä 2003/98/EY vahvistettiin jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten, myös täytäntöönpanevien, lainsäädännöllisten tai oikeudellisten elinten, hallussa olevien, olemassa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat vähimmäissäännöt sekä käytännön järjestelyt niiden uudelleenkäytön helpottamiseksi. Ensimmäisten julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöä koskevien sääntöjen hyväksymisen jälkeen maailmassa olevan tiedon määrä, julkinen tieto mukaan lukien, on lisääntynyt eksponentiaalisesti ja on alettu tuottaa ja kerätä uudenlaista tietoa. Samaan aikaan tiedon analysoinnissa, hyödyntämisessä ja käsittelyssä käytettävät teknologiat, **kuten koneoppiminen, tekoäly ja esineiden internet**, kehittyvät jatkuvasti. Nopea teknologinen kehitys mahdollistaa tiedon käyttämiseen, kokoamiseen ja yhdistelyyn perustuvien uusien palveluiden ja sovellusten luomisen. Alun perin vuonna 2003 hyväksytyt ja vuonna 2013 muutetut säännöt eivät enää pysy näiden nopeiden muutosten tahdissa, minkä vuoksi on olemassa riski, että julkisen tiedon uudelleenkäytön tarjoamia taloudellisia ja yhteiskunnallisia mahdollisuuksia ei voida hyödyntää.

- (11) Tietopohjaisen yhteiskunnan kehittyminen, jossa hyödynnetään *eri aloilta ja eri toiminnoista saatuja tietoja*, vaikuttaa kaikkien *unionin* kansalaisten elämään, sillä se antaa heille muun muassa mahdollisuuden uusiin tapoihin saada ja hankkia tietoa.
- (12) Digitaalinen sisältö on tässä kehityksessä tärkeässä asemassa. Sisältötuotanto on viime vuosina luonut ja luo edelleen nopeassa tahdissa työpaikkoja. Useimmat näistä työpaikoista syntyvät innovatiivisissa startup-yrityksissä ja *pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, jäljempänä 'pk-yritykset'*.

- (13) Yksi sisämarkkinoiden toteuttamisen tärkeimmistä tavoitteista on luoda edellytykset, joilla edistetään *palvelujen ja tuotteiden* kehittämistä unionin laajuisesti ja *jäsenvaltioissa*. Julkisen sektorin tieto *tai julkisen tehtävän hoitamisen tai yleistä etua koskevan palvelun tarjoamisen yhteydessä kerätty, tuotettu, jäljennetty ja jaettu tieto* on tärkeä raaka-aine digitaalisissa sisältötuotteissa ja -palveluissa, ja siitä tulee yhä merkittävämpi sisällönlähde *kehittyneen digitaaliteknologian, kuten tekoälyn, lohkoketjuteknologioiden ja esineiden internetin*, kehittyessä. Laaja, rajat ylittävä maantieteellinen kattavuus on myös olennainen tekijä tässä yhteydessä. *Tällaisen* tiedon lisääntyneiden uudelleenkäyttömahdollisuuksien odotetaan mahdollistavan muun muassa se, että *kaikki* unionin yritykset, *myös mikroyritykset ja pk-yritykset, sekä kansalaisyhteiskunta* voivat hyödyntää näiden tietojen antamia mahdollisuuksia ja myötävaikuttaa taloudelliseen *kehitykseen ja laadukkaiden työpaikkojen luomiseen ja suojelemiseen, erityisesti paikallisten yhteisöjen eduksi, sekä tärkeisiin yhteiskunnallisiin päämääriin, kuten vastuuvellvollisuuteen ja avoimuuteen*.

- (14) Julkisen sektorin elimen hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäytön salliminen tuottaa lisäarvoa uudelleenkäyttäjille, loppukäyttäjille ja koko yhteiskunnalle sekä usein myös kyseiselle julkisen sektorin elimelle itselleen, sillä uudelleenkäyttö lisää avoimuutta ja vastuullisuutta ja sen avulla saadaan uudelleenkäyttäjiltä ja loppukäyttäjiltä palautetta, jonka avulla asianomainen julkisen sektorin elin voi parantaa kerätyn tiedon laatua **ja tehtäviensä hoitamista**.
- (15) Julkisen sektorin tietoresurssien hyödyntämistä koskevat säännöt ja käytännöt vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltioiden välillä, mikä luo esteitä näiden keskeisten tietoresurssien taloudellisen potentiaalin hyödyntämiselle. Se, että julkisen sektorin elinten noudattamat **käytännöt** julkisen sektorin tietojen hyödyntämisessä vaihtelevat edelleen eri jäsenvaltioissa, olisi otettava huomioon. Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevia kansallisia sääntöjä ja käytäntöjä olisi pyrittävä yhdenmukaistamaan vähimmäistasolle silloin, kun erot kansallisissa säännöksissä ja käytännöissä tai niiden epäselvyys haittaavat sisämarkkinoiden toimintaa ja tietoyhteiskunnan kehitystä **unionissa**.

- (16) *Avoimen datan ymmärretään käsitteenä yleensä tarkoittavan avoimissa tietomuodoissa olevaa dataa, jota kuka tahansa voi vapaasti käyttää, uudelleenkäyttää ja jakaa missä tahansa tarkoituksessa. Avoimen datan politiikka, jolla edistetään julkisen sektorin tiedon laajaa saatavuutta ja uudelleenkäyttöä yksityisiin tai kaupallisiin tarkoituksiin siten, että niihin liittyy vain vähän tai ei lainkaan oikeudellisia, teknisiä tai taloudellisia rajoitteita, ja jolla edistetään tiedonvälitystä taloudellisten toimijoiden lisäksi ensisijaisesti kansalaisille, voi merkittävästi edistää yhteiskunnallista osallistumista ja vauhdittaa merkittävästi kyseisen tiedon uudelleen yhdistelyyn ja hyödyntämiseen perustuvien uusien palveluiden kehittämistä* ■ . *Jäsenvaltioita kehotetaan näin ollen edistämään tietojen luomista "sisäänrakennetun ja oletusarvoisen avoimuuden" periaatteella kaikkien tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asiakirjojen osalta. Näin toimiessaan niiden olisi varmistettava yleistä etua koskevien tavoitteiden, kuten yleisen turvallisuuden, johdonmukainen suojelutaso myös silloin, kun on kyse elintärkeän infrastruktuurin suojaamiseen liittyvistä arkaluonteisista tiedoista. Niiden olisi myös varmistettava henkilötietojen suojelu, myös silloin, kun yksittäisessä tietoaaineistossa oleva tieto ei aiheuta riskiä luonnollisen henkilön tunnistamisesta tai yksilöimisestä mutta kyseinen tieto saattaa yhdistettynä muihin käytettävissä oleviin tietoihin aiheuttaa tällaisen riskin.*

- (17) Lisäksi ilman ***unionin*** tasoista vähimmäistason yhdenmukaistamista joissain jäsenvaltioissa tekniikan haasteisiin vastaamiseksi jo käynnistetyt kansalliset lainsäädäntötoimet voisivat johtaa vielä huomattavampiin eroavaisuuksiin. Tällaisten lainsäädännöllisten eroavaisuuksien ja epävarmuustekijöiden vaikutus kasvaa entisestään tietoyhteiskuntakehityksessä, joka on jo nyt suuresti lisännyt tiedon käyttöä rajojen yli.

- (18) Jäsenvaltiot ovat laatineet uudelleenkäyttöä koskevia toimintalinjauksia direktiivin 2003/98/EY nojalla, ja osa jäsenvaltioista on omaksunut kunnianhimoisia avointa dataa koskevia toimintatapoja, joilla ne tekevät saatavilla olevan julkisen tiedon uudelleenkäytöstä helpompaa kansalaisille ja oikeushenkilöille ja jotka ylittävät mainitussa direktiivissä asetetut vähimmäisvaatimukset. On riski, että jäsenvaltioiden *erilaiset* säännöt *estävät* tuotteiden ja palveluiden tarjoamista yli rajojen ■ ja toisiaan vastaavien julkisten tietoineistojen uudelleenkäytön niihin perustuvissa unionin laajuisissa sovelluksissa. *Näin ollen* vähimmäistason yhdenmukaistaminen on tarpeen sen määrittämiseksi, mitä julkista tietoa on uudelleenkäytettävissä tiedon sisämarkkinoilla julkisen tiedon saatavuutta koskevien *yleisten ja alakohtaisten, kuten direktiivissä 2003/4/EY määriteltyjen* menettelytapojen mukaisesti *ja vaikuttamatta niihin*. Niitä unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä, jotka, etenkin alakohtaisen lainsäädännön tapauksessa, ylittävät nämä vähimmäisvaatimukset, olisi edelleen sovellettava. Esimerkkejä säännöksistä, jotka ylittävät tässä direktiivissä säädetyt yhdenmukaistamisen vähimmäistasot, ovat kynnystasoa alhaisemmat enimmäistasot maksuille, joita uudelleenkäytöstä voidaan periä, tai tässä direktiivissä tarkoitettuja ehtoja vähemmän rajoittavat lupaehdot. Tämä direktiivi ei erityisesti rajoita sellaisten tämän direktiivin mukaisen yhdenmukaistamisen vähimmäistason ylittävien säännösten soveltamista, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/40/EU¹³ nojalla annetuissa komission delegoiduissa asetuksissa.
- (19) *Jäsenvaltioita kehotetaan lisäksi ylittämään tässä direktiivissä säädetyt vähimmäisvaatimukset ja soveltamaan direktiivin vaatimuksia julkisten yritysten hallussa oleviin asiakirjoihin, jotka liittyvät toiminta-aloihin, joiden on todettu olevan suoraan kilpailulle alttiita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU¹⁴ 34 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat myös päättää soveltaa tämän direktiivin vaatimuksia myös yksityisiin, erityisesti yleistä etua koskevia palveluja tarjoaviin, yrityksiin.*

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/40/EU, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2010, tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton sekä tieliikenteen ja muiden liikennemuotojen rajapintojen puitteista (EUVL L 207, 6.8.2010, s. 1).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

- (20) Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön ehdoille tarvitaan yleiset puitteet, jotta voidaan varmistaa oikeudenmukaiset, oikeasuhteiset ja syrjimättömät ehdot tällaisen tiedon uudelleenkäytölle. Julkisen sektorin elimet keräävät, tuottavat, jäljentävät ja jakavat asiakirjoja täyttääkseen julkiset tehtävänsä. Julkisen sektorin elimet keräävät, tuottavat, jäljentävät ja jakavat asiakirjoja tarjotakseen yleistä etua koskevia palveluja. Tällaisten asiakirjojen käyttö muihin tarkoituksiin on uudelleenkäyttöä. Jäsenvaltiot voivat ylittää tässä direktiivissä asetetun vähimmäistason ja sallia täten laajemman uudelleenkäytön.
- Kun jäsenvaltiot saattavat tämän direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöään, ne voivat käyttää muuta ilmausta kuin 'asiakirja', kunhan ne säilyttävät tässä direktiivissä olevan käsitteen 'asiakirja' määritelmän koko soveltamisalan.***

- (21) Tätä direktiiviä olisi sovellettava asiakirjoihin, joiden antaminen kuuluu kyseisten julkisen sektorin elinten julkisiin tehtäviin, jotka määritellään jäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa sitovissa säännöissä. Jos tällaisia sääntöjä ei ole, julkiset tehtävät olisi määriteltävä jäsenvaltioiden yleisen hallintokäytännön mukaisesti edellyttäen, että julkisten tehtävien ala on avoin ja sitä valvotaan. Julkiset tehtävät voidaan määritellä yleisesti tai tapauskohtaisesti yksittäisen julkisen sektorin elimen osalta.
- (22) Tätä direktiiviä olisi sovellettava asiakirjoihin, jotka ovat saatavilla uudelleenkäyttöä varten, kun julkisen sektorin elimet antavat tietojen käyttöä taikka myyvät, jakelevat, vaihtavat tai antavat tietoja. Ristikkäistukien välttämiseksi uudelleenkäyttöön olisi sisällyttävä organisaation sisäinen asiakirjojen jatkokäyttö sellaisessa toiminnassa, joka ei liity sen julkiseen tehtävään. Julkisen tehtävän ulkopuolelle jää tavallisesti sellaisten asiakirjojen antaminen, jotka on tuotettu ja kustannettu yksinomaan kaupalliselta pohjalta ja kilpailussa markkinoilla muiden kanssa.

- (23) ***Tämä direktiivi ei rajoitta tai haittaa viranomaisten ja muiden julkisten elinten lakisäätteisten tehtävien hoitamista.*** Tällä direktiivillä säädetään jäsenvaltioille velvoite sallia kaikkien hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttö, jollei niiden saatavuutta ole rajoitettu tai estetty asiakirjojen saatavuutta koskevilla kansallisilla säännöillä ***tai*** jollei tässä direktiivissä säädetä muista poikkeuksista. Tämä direktiivi perustuu jäsenvaltioiden nykyisiin asiakirjojen saatavuutta koskeviin järjestelmiin, eikä sillä muuteta kansallisia sääntöjä asiakirjojen saannista. Direktiiviä ei sovelleta tapauksissa, joissa kansalaiset tai oikeushenkilöt voivat saada asiakirjan käyttöönsä vain, jos he tai ne voivat osoittaa asianomaisten tiedon saantia koskevien sääntöjen nojalla, että asia koskee erityisesti heitä tai niitä. Unionin tasolla perusoikeuskirjan 41 artiklalla ***oikeudesta*** hyvään hallintoon ja 42 artiklalla ***oikeudesta tutustua asiakirjoihin*** tunnustetaan, että kaikilla unionin kansalaisilla ja kaikilla luonnollisilla henkilöillä tai oikeushenkilöillä, joiden asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, on oikeus tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission hallussa oleviin asiakirjoihin. Julkisen sektorin elimiä olisi rohkaistava asettamaan kaikki hallussaan olevat asiakirjat uudelleenkäytettäviksi. Julkisen sektorin elinten olisi edistettävä ja kannustettava asiakirjojen uudelleenkäyttöä, mukaan lukien luonteeltaan lainsäädännölliset tai hallinnolliset viralliset tekstit, silloin kun julkisen sektorin elimellä on oikeus sallia niiden uudelleenkäyttö.

- (23) Jäsenvaltiot antavat usein yleistä etua koskevien palvelujen tarjonnan julkisen sektorin ulkopuolisten yksiköiden tehtäväksi ja kohdistavat tällaisiin yksiköihin tarkkaa valvontaa. Direktiiviä 2003/98/EY sovelletaan kuitenkin ainoastaan julkisen sektorin elinten hallussa oleviin asiakirjoihin, ja julkiset yritykset on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle. Tämä johtaa siihen, että yleistä etua koskevien palvelujen toteuttamisen yhteydessä tuotetut asiakirjat ovat heikosti saatavilla uudelleenkäyttöä varten useilla aloilla, erityisesti yleishyödyllisten palvelujen aloilla. Se heikentää myös suuresti mahdollisuuksia luoda rajat ylittäviä palveluja yleistä etua koskevia palveluja tarjoavien julkisten yritysten hallussa olevien asiakirjojen pohjalta.
- (25) Direktiiviä 2003/98/EY olisi siksi muutettava sen varmistamiseksi, että sitä voidaan soveltaa yleistä etua koskevien palvelujen tarjonnan yhteydessä tuotettujen hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttöön, kun palvelua tarjoavat julkiset yritykset, jotka harjoittavat jotain direktiivissä 2014/25/EU 8–14 artiklassa tarkoitetuista toiminnoista, sekä julkiset yritykset, jotka toimivat julkisen liikenteen harjoittajina Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007¹⁵ 2 artiklan mukaisesti, julkiset yritykset, jotka toimivat julkisen palvelun velvoitteita täyttävinä lentoliikenteen harjoittajina Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008¹⁶ 16 artiklan mukaisesti, ja julkiset yritykset, jotka toimivat julkisen palvelun velvoitteita täyttävinä yhteisön laivanvarustajina neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3577/92¹⁷ 4 artiklan mukaisesti.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (uudelleen laadittu toisinto) (EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3).

¹⁷ Neuvoston asetus (ETY) N:o 3577/92, annettu 7 päivänä joulukuuta 1992, palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteeseen jäsenvaltioissa (meriliikenteen kabotaasi) (EYVL L 364, 12.12.1992, s. 7).

- (26) Tähän direktiiviin ei sisälly **yleistä** velvoitetta sallia julkisten yritysten tuottamien asiakirjojen uudelleenkäyttö. Päätös uudelleenkäytön sallimisesta tai kieltämisestä olisi jätettävä asianomaisille julkisille yrityksille, **ellei tässä direktiivissä tai unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä muuta edellytetä**. Julkisen yrityksen olisi noudatettava tämän direktiivin III ja IV luvussa säädettyjä asiaa koskevia velvollisuuksia, etenkin esitysmuotojen, maksujen, avoimuuden, lisenssien, syrjimättömyyden ja yksinoikeusjärjestelyjen kiellon osalta, vasta sitten, kun se on **asettanut** asiakirjan saataville uudelleenkäyttöä varten. Julkisten **yritysten** ei toisaalta pitäisi joutua noudattamaan II luvussa säädettyjä vaatimuksia, kuten pyyntöjen käsittelyyn sovellettavia sääntöjä. **Kun asiakirjojen uudelleenkäyttö sallitaan, olisi kiinnitettävä erityistä huomiota neuvoston direktiivissä 2008/114/EY¹⁸ määritellyn elintärkeän infrastruktuurin suojaamiseen liittyvien arkaluonteisten tietojen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2016/1148¹⁹ tarkoitettujen keskeisten palvelujen suojelemiseen.**

¹⁸ *Neuvoston direktiivi 2008/114/EY, annettu 8 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista (EUVL L 345, 23.12.2008, s. 75).*

¹⁹ *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1).*

- (27) Tuotetun tutkimustiedon määrä kasvaa eksponentiaalisesti, ja se tarjoaa mahdollisuuksia uudelleenkäyttöön myös tiedeyhteisön ulkopuolella. Jotta kasvaviin yhteiskunnallisiin haasteisiin voitaisiin vastata tehokkaasti ja kokonaisvaltaisesti, on käynyt ratkaisevan tärkeäksi ja kiireelliseksi, että tietoa on saatavilla eri lähteistä, sektoreista ja tieteenaloista ja sitä voidaan yhdistää ja käyttää uudelleen myös eri lähteiden, sektoreiden ja tieteenalojen välillä. Tutkimustietoon sisältyvät tilastot, koetulokset, mittaukset, kenttätöön yhteydessä tehdyt havainnot, kyselytutkimusten tulokset, haastattelutallenteet ja kuvat. Siihen sisältyvät metadata, spesifikaatiot ja muut digitaaliset objektit. Tutkimustieto poikkeaa tieteellisistä artikkeleista, joissa raportoidaan tieteellisen tutkimuksen tuloksena tehdyistä havainnoista ja kommentoidaan niitä. Julkisrahoitteisen tieteellisen tutkimuksen **tietojen** avoin saatavuus ja uudelleenkäytettävyys on jo useiden vuosien ajan ollut erityisten poliittisten aloitteiden aiheena. Avoimella saatavuudella **tarkoitetaan tutkimustulosten asettamista loppukäyttäjän saataville verkossa maksutta sekä ilman käyttöä ja uudelleenkäyttöä koskevia muita rajoituksia kuin mahdollisuus edellyttää tekijänoikeuksien tunnustamista. Avoimen saatavuuden** toimintapolitiikoilla pyritään erityisesti antamaan tutkijoille ja suurelle yleisölle mahdollisuus saada tutkimustietoa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa jakeluprosessia ja **helpottamaan** sen käyttöä ja uudelleenkäyttöä. Avoin saatavuus auttaa parantamaan laatua, vähentää tarpeetonta päällekkäisen tutkimuksen tarvetta, vauhdittaa tieteellistä edistystä, auttaa torjumaan tieteellisiä petoksia ja voi kaiken kaikkiaan edistää talouskasvua ja innovointia. Avoimen saatavuuden ohella **pyritään varmistamaan, että** tiedonhallinnan suunnittelusta **tulee** tieteellinen vakiokäytäntö, **ja tukemaan sellaisen tutkimustiedon levittämistä**, joka **on** löydettävissä, saatavilla, yhteentoimivaa ja uudelleenkäytettävissä ("FAIR-periaate").

- (28) Edellä esitetyistä syistä on asianmukaista asettaa jäsenvaltioille velvollisuus hyväksyä avoimen saatavuuden toimintapolitiikat suhteessa julkisrahoitteiseen tutkimustietoon ja varmistaa, että kaikki tutkimusta harjoittavat organisaatiot ja tutkimusta rahoittavat organisaatiot noudattavat näitä toimintapolitiikkoja. ***Tutkimusta harjoittavat organisaatiot ja tutkimusta rahoittavat organisaatiot voisivat lisäksi järjestäytyä julkisen sektorin elimiksi tai julkiseksi yrityksiksi. Tätä direktiiviä sovelletaan tällaisiin hybridioorganisaatioihin ainoastaan tutkimusta harjoittavien organisaatioiden ominaisuudessa ja niiden tutkimustietoon.*** Avoimen saatavuuden toimintapolitiikoissa sallitaan tyypillisesti joukko poikkeuksia tieteellisten tutkimustulosten asettamiseen avoimesti saataville. Komission huhtikuun 25 päivänä 2018 antamassa suosituksessa kuvaillaan muun muassa avoimen saatavuuden toimintapolitiikkojen keskeiset osatekijät. Myös ehtoja, joiden mukaisesti tiettyjä tutkimustietoja voidaan käyttää uudelleen, olisi parannettava. Tästä syystä jotkin tästä direktiivistä johtuvat velvollisuudet olisi laajennettava koskemaan sellaisen tieteellisen tutkimustoiminnan tuloksena syntyvää tutkimustietoa, jota tuetaan julkisella rahoituksella tai joka on julkisen ja yksityisen sektorin yksiköiden yhdessä rahoittamaa. ***Kansallisten avoimen saatavuuden toimintapolitiikkojen mukaisesti julkisrahoitteisen tutkimustiedon olisi oletusarvoisesti oltava avointa.*** Tässä yhteydessä olisi kuitenkin otettava asianmukaisesti huomioon yksityisyyteen, henkilötietojen suojaan, ***luottamuksellisuuteen***, kansalliseen turvallisuuteen, oikeutettuihin kaupallisiin etuihin, ***kuten liikesalaisuuksiin***, ja kolmansien osapuolten teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät näkökohdat ***noudattaen periaatetta "niin avointa kuin on mahdollista ja niin suljettua kuin on välttämätöntä"***. ***Tämän lisäksi tämän direktiivin ei tulisi koskea tutkimustietoa, jota ei aseteta saataville kansalliseen turvallisuuteen, puolustukseen tai yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä.*** Hallinnollisen taakan välttämiseksi ***tästä direktiivistä aiheutuvia*** velvollisuuksia olisi sovellettava ainoastaan tutkimustietoon, jonka tutkijat ***■***, tutkimusta harjoittavat organisaatiot ***tai*** tutkimusta rahoittavat organisaatiot ovat jo asettaneet julkisesti saataville ***organisaatio- tai tutkimusalakohtaisen tietovaraston kautta, eikä niissä saisi määrätä lisäkustannuksia tietoaineistohauille tai edellyttää tiedon ylimääräistä huoltamista.*** ***Jäsenvaltiot voivat ulottaa tämän direktiivin soveltamisen tutkimustietoon, joka on asetettu julkisesti saataville muiden datainfrastruktuurien kuin tietovarastojen kautta, avoimesti saatavilla olevien julkaisujen kautta, artikkelin liitetiedostona,***

aineistokuvailuna tai kuvailuna datajulkaisussa. Muut asiakirjat kuin tutkimustieto olisi jatkossakin jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

- (29) 'Julkisen sektorin elimen' määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU²⁰ 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan määritelmään. Kyseisessä direktiivissä esitettyä 'julkisoikeudellisen laitoksen' määritelmää ja direktiivissä 2014/25/EU esitettyä **'julkisen yrityksen' määritelmää olisi sovellettava tämän direktiivin osalta.**
- (30) Tässä direktiivissä säädetään ilmaisun 'asiakirjan' määritelmästä ja tämän määritelmän **olisi sisällettävä myös minkä tahansa osan asiakirjasta.** Ilmaisun 'asiakirja' olisi katettava kaikki toimenpiteiden, tosiseikkojen tai tietojen esitykset – ja kaikki tällaisten toimenpiteiden, tosiseikkojen tai tietojen koosteet – tallennusvälineestä riippumatta (paperilla tai sähköisessä muodossa tai äänenä, visuaalisessa muodossa tai audiovisuaalisena tallenteena). 'Asiakirjan' määritelmän ei ole tarkoitus kattaa tietokoneohjelmia. **Jäsenvaltiot voivat ulottaa tämän direktiivin soveltamisen tietokoneohjelmiin.**

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

- (31) Julkiset sektorin elimet asettavat asiakirjojaan entistä enemmän saataville uudelleenkäyttöä varten ennakoivalla tavalla varmistamalla, että **asiakirjat ja niihin liittyvä metadata** ovat löydettävissä verkossa ja tosiasiallisesti saatavilla **avoimessa muodossa, joka voi olla koneellisesti luettava ja jolla varmistetaan yhteentoimivuus, uudelleenkäyttö ja saatavuus**. Asiakirjat olisi myös asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten uudelleenkäyttäjän esittämästä pyynnöstä. Tällaisissa tapauksissa uudelleenkäyttöpyyntöihin olisi vastattava kohtuullisessa ajassa ja noudatettava vastaavanlaisia vastausaikoja kuin asiakirjojen saatavuutta koskevien järjestelmien mukaisissa tiedonsaantipyynnöissä. Julkiset yritykset, oppilaitokset, tutkimusta harjoittavat organisaatiot ja tutkimusta rahoittavat organisaatiot olisi kuitenkin vapautettava tästä vaatimuksesta. ■ Kohtuulliset vastausajat kaikkialla unionissa edistävät uusien koostettujen tietotuotteiden ja -palvelujen luomista unionin laajuisella tasolla. Tämä on erityisen tärkeää dynaamisen datan osalta (mukaan lukien **ympäristöön liittyvät**, liikenteeseen liittyvät, satelliiteista saadut, meteorologiset ja **anturien tuottamat tiedot**), jolloin tiedon taloudellinen arvo riippuu sen välittömästä saatavuudesta ja säännöllisestä ajantasaistamisesta. Dynaaminen data olisi siksi asetettava saataville sovellusrajapinnan (Application Programming Interface), jäljempänä 'API-rajapinta', kautta heti sen keräämisen jälkeen **tai manuaalisen päivityksen yhteydessä heti tietoaaineiston muuttamisen jälkeen** tällaiseen dataan perustuvien internet-, mobiili- ja pilvisovellusten kehittämisen helpottamiseksi. Jos tämä ei ole mahdollista teknisten tai taloudellisten rajoitusten vuoksi, julkisen sektorin elinten **pitäisi saattaa asiakirjat saataville sellaisella aikavälillä, jonka puitteissa niiden koko taloudellista potentiaalia voidaan hyödyntää. Asiaan liittyvien teknisten ja taloudellisten rajoitteiden poistamiseksi olisi toteutettava erityistoimenpiteitä**. Jos käytetään käyttöoikeussopimusta, asiakirjojen saaminen oikeaan aikaan voi sisältyä käyttöluvan ehtoihin. **Kun tietojen tarkistaminen on välttämätöntä yleistä etua koskevista perustelluista syistä, erityisesti kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden vuoksi, dynaaminen data olisi asetettava saataville heti tarkistamisen jälkeen. Välttämättömät tarkistukset eivät saisi vaikuttaa päivitystiheyteen.**

- (32) Jotta tällä direktiivillä uudelleenkäytön piiriin tuotu tieto saataisiin käyttöön, **olisi tarkoituksenmukaista varmistaa dynaamisen datan saatavuus** hyvin suunniteltujen API-rajapintojen **■ kautta. API-rajapinta on toimintojen, menettelyjen, määritelmien ja protokollien kokonaisuus laitteiden välisen viestinnän ja saumattoman tiedonvaihdon mahdollistamiseksi. API-rajapintoja olisi tuettava selkeillä ja kattavilla teknisillä asiakirjoilla, jotka ovat saatavilla verkossa. Mahdollisuuksien mukaan olisi käytettävä avoimia API-rajapintoja. Olisi sovellettava unionin tai kansainvälisesti tunnustettuja standardiprotokollia, ja tarvittaessa olisi käytettävä kansainvälisiä tietoaaineistostandardeja. API-rajapinnoilla voi olla** erilaisia monimutkaisuustasoja, joissa voi olla kyse yksinkertaisesta linkistä tietokantaan tiettyjen tietoaaineistojen hakemiseksi, verkkokäyttöliittymästä tai monimutkaisemmista rakenteista. Tiedon uudelleenkäytöllä ja jakamisella API-rajapintojen sopivan käytön avulla on yleistä arvoa, sillä se auttaa kehittäjiä ja startup -yrityksiä luomaan uusia palveluja ja tuotteita. Se on myös olennainen osatekijä arvokkaiden ekosysteemien luomisessa usein käyttämättä jäävien tietoresurssien ympärille. API-rajapinnan rakenteen ja käytön on tarpeen perustua useisiin periaatteisiin: **saatavuuteen**, vakauteen, elinkaaren aikaiseen ylläpitoon, käytön ja standardien yhdenmukaisuuteen, käyttäjäystävällisyyteen sekä turvallisuuteen. Dynaamisen datan eli datan, jota päivitetään säännöllisesti ja usein reaaliaikaisesti, osalta julkisen sektorin elinten ja julkisten yritysten **olisi** asetettava tämä data saataville uudelleenkäyttöä varten heti sen keräämisen jälkeen sopivia API-rajapintoja käyttäen **ja tarvittaessa useana kerralla ladattavana tiedostona (bulk download), lukuun ottamatta tapauksia, joissa tämä aiheuttaisi kohtuuttomasti työtä. Työmäärän kohtuullisuutta arvioitaessa olisi otettava huomioon kyseisen julkisen sektorin elimen tai yrityksen koko ja toimintamäärärahat.**

- (33) Uudelleenkäyttömahdollisuuksia voidaan parantaa rajoittamalla tarvetta digitalisoida paperiasiakirjoja tai käsitellä digitaalisia tiedostoja keskenään yhteensopiviksi. Tämän vuoksi julkisen sektorin elinten olisi asetettava asiakirjat saataville kaikissa jo olemassa olevissa muodoissa tai kaikkina jo olemassa olevina kielitoisintoina, sähköisessä muodossa, mikäli tämä on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Julkisen sektorin elinten olisi suhtauduttava myönteisesti pyyntöihin saada ote olemassa olevasta asiakirjasta, jos tällainen pyyntö voidaan täyttää yksinkertaisin toimenpitein. Julkisen sektorin elimillä ei kuitenkaan pitäisi olla velvollisuutta toimittaa otetta asiakirjasta ***tai muuttaa pyydetyn tiedon esitysmuotoa***, jos siitä aiheutuu suhteetonta vaivaa. Uudelleenkäytön helpottamiseksi julkisen sektorin elinten pitäisi saattaa asiakirjansa saataville sellaisessa muodossa, joka mahdollisimman pitkälti ja soveltuvilta osin ei edellytä minkään tietyn tietokoneohjelman käyttöä. Silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, julkisen sektorin elinten pitäisi ottaa huomioon vammaisten henkilöiden mahdollisuudet uudelleenkäyttää asiakirjoja antamalla tiedot esteettömässä muodossa ***Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2016/2102²¹ mukaisesti***.

²¹ ***Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta (EUVL L 327, 2.12.2016, s. 1).***

- (34) Uudelleenkäytön helpottamiseksi julkisen sektorin elinten olisi, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, saatettava asiakirjat, mukaan lukien verkkosivuilla julkaistut asiakirjat, ja niitä koskeva metatieto saataville mahdollisimman tarkasti ja yksityiskohtaisesti avoimessa ja koneellisesti luettavassa muodossa, joka takaa yhteentoimivuuden, esimerkiksi käsittelemällä niitä tavalla, joka vastaa direktiivin 2007/2/EY mukaisia paikkatiedon yhteensopivuus- ja käytettävyysvaatimuksia koskevia periaatteita.
- (35) Asiakirjan olisi katsottava olevan koneellisesti luettavassa muodossa, jos se on sellaisessa tiedostomuodossa, jonka rakenne mahdollistaa sen, että ohjelmistosovellukset pystyvät helposti yksilöimään, tunnistamaan ja poimimaan siitä tiettyjä tietoja. Rakenteelliseen muotoon koodattu tieto olisi katsottava koneellisesti luettavaksi tiedoksi. Koneellisesti luettavissa olevat muodot voivat olla avoimia tai sovelluskohtaisia. Ne voivat olla virallisia standardeja, mutta se ei ole välttämätöntä. Asiakirjojen, jotka on koodattu tiedostomuotoon, joka rajoittaa automaattista käsittelyä estämällä tai rajoittamalla tietojen poimimista niistä, ei olisi katsottava olevan koneellisesti luettavassa muodossa. Jäsenvaltioiden olisi kannustettava ***unionin tai kansainvälisesti tunnustettujen*** avointen koneellisesti luettavien muotojen käyttöön silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. ***Eurooppalaiset yhteentoimivuusperiaatteet olisi otettava soveltuvin osin huomioon suunniteltaessa asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevia teknisiä menetelmiä.***

- (36) Asiakirjojen uudelleenkäytöstä perittävät maksut muodostavat merkittävän markkinoille tulon esteen startup-yrityksille ja pk-yrityksille. Asiakirjat olisi siksi asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten maksutta, ja *jos* maksut ovat välttämättömiä, *ne* eivät lähtökohtaisesti saisi olla marginaalikustannuksia korkeampia. ***Kun julkisen sektorin elimet suorittavat erityisen kattavia hakuja pyydetyn tiedon löytämiseksi tai tekevät äärimmäisen kalliita muutoksia pyydetyn tiedon esitysmuotoon joko vapaaehtoisesti tai kansallisessa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla, marginaalikustannukset voivat kattaa näihin toimiin liittyvät kustannukset. Poikkeustapauksissa*** olisi otettava huomioon tarve olla estämättä tavanomaista toimintaa niiltä julkisen sektorin elimiltä, joiden on tuotettava tuloja kattaakseen huomattavan osan julkisten tehtäviensä suorittamiseen liittyvistä kustannuksista. ***Tämä koskee myös tilanteita, joissa julkisen sektorin elin on asettanut tietoa saataville avoimena datana, mutta sen on tuotettava tuloja kattaakseen huomattavan osan muiden julkisten tehtäviensä suorittamiseen liittyvistä kustannuksista.*** Julkisten yritysten rooli kilpailuun perustuvassa taloudellisessa ympäristössä olisi myös tunnustettava. Tällaisissa tapauksissa julkisen sektorin elinten ja julkisten yritysten olisi siksi voitava periä marginaalikustannukset ylittäviä maksuja. Nämä maksut olisi vahvistettava objektiivisten, avointen ja varmistettavissa olevien perusteiden mukaisesti, ja asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta saatavat kokonaistulot eivät saisi ylittää niiden keräämisestä *ja* tuottamisesta, ***mukaan lukien kolmansilta osapuolilta hankkiminen, jäljentämisestä, ylläpitämisestä, säilyttämisestä*** ja jakelusta aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa. Perittäviin kustannuksiin *olisi tarvittaessa voitava* lisätä myös henkilötietojen anonymisoinnista *ja tietojen luottamuksellisuuden suojaamiseksi toteutettavista toimenpiteistä* aiheutuvat kustannukset. ***Jäsenvaltiot voivat vaatia julkisen sektorin elimiä ja julkisia yrityksiä julkistamaan nämä kustannukset.*** Julkisen sektorin elimille asetettavan vaatimuksen tuottaa tuloja kattaakseen huomattavan osan julkisen tehtävänsä suorittamiseen tai julkisten yritysten tehtäväksi annettuihin yleistä etua koskeviin palveluihin liittyvistä kustannuksista ei tarvitse olla lakisääteinen vaatimus, ja se voi olla esimerkiksi seurausta jäsenvaltioiden hallintokäytännöistä. Jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava säännöllisesti uudelleen tällaista vaatimusta.

- (37) *Investoinnista saatava tuotto voidaan ymmärtää prosenttiosuutena, joka mahdollistaa marginaalikustannusten lisäksi pääomakustannusten kattamisen ja todellisen tuottoprosentin sisällyttämisen. Koska pääomakustannukset ovat läheisesti yhteydessä luottolaitosten korkoihin, jotka puolestaan perustuvat Euroopan keskuspankin, jäljempänä 'EKP', perusrahoitusoperaatioiden kiinteään korkoon, kohtuullisen tuoton ei pitäisi olla yli viisi prosenttia suurempi kuin EKP:n kiinteä korko.*
- (38) Kirjastojen, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, museoiden ja arkistojen olisi voitava periä marginaalikustannukset ylittäviä maksuja, jotta ei estetä niiden tavanomaista toimintaa. Tällaisten julkisen sektorin elinten tapauksessa asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta asianmukaisena tilikautena saatavat kokonaistulot eivät saisi ylittää niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä, jakelusta, säilyttämisestä ja oikeuksien selvittämisestä aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa. Perittäviin kustannuksiin olisi tarvittaessa lisättävä myös henkilötietojen tai kaupallisesti arkaluonteisten tietojen anonymisoinnista aiheutuvat kustannukset. Kirjastojen, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, museoiden ja arkistojen erityispiirteiden vuoksi on mahdollista ottaa huomioon yksityisen sektorin samanlaisten tai vastaavien asiakirjojen uudelleenkäytöstä perimät maksut laskettaessa investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa.

- (39) Tässä direktiivissä säädetyt maksujen ylärajat eivät vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen periä alempia maksuja tai olla kokonaan perimättä maksuja.
- (40) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava perusteet marginaalikustannukset ylittävien maksujen perimiselle. Niiden olisi voitava esimerkiksi vahvistaa kyseiset perusteet kansallisissa säännöissä tai nimetä asianmukaisen elimen tai asianmukaiset elimet, jotka eivät saa olla sama kuin julkisen sektorin elin itse ja joilla on toimivalta vahvistaa kyseiset perusteet. Mainittu elin olisi organisoitava jäsenvaltioiden perustuslaillisten järjestelmien ja oikeusjärjestelmien mukaisesti. Se voi olla jo olemassa oleva elin, jolla on talousarvion toteuttamiseen liittyviä valtuuksia ja joka on poliittisen valvonnan alainen.

- (41) Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön ehtojen selkeys ja yleinen saatavuus on unionin laajuisten tietomarkkinoiden kehityksen ehdoton edellytys. Näin ollen kaikki asiakirjojen uudelleenkäyttöön sovellettavat ehdot olisi saatettava mahdollisten uudelleenkäyttäjien tietoon. Jäsenvaltioiden olisi tuettava tarvittaessa verkkokäyttöisten hakemistojen luomista saatavilla olevista asiakirjoista uudelleenkäyttöpyyntöjen edistämiseksi ja helpottamiseksi. Muiden tahojen kuin julkisten yritysten, oppilaitosten, tutkimusta harjoittavien organisaatioiden ja tutkimusta rahoittavien organisaatioiden hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevan pyynnön esittäjälle olisi tiedotettava tämän käytettävissä olevista muutoksenhakekeinoista, jotka liittyvät tätä koskeviin päätöksiin tai käytäntöihin. Tämä on erityisen tärkeää startup-yritysten ja pk-yritysten tapauksessa, koska ne eivät välttämättä ole selvillä siitä, miten muiden jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten kanssa menetellään, eivätkä myöskään vastaavista muutoksenhakekeinoista.

- (42) Muutoksenhakukeinoihin olisi kuuluttava mahdollisuus puolueettoman muutoksenhakuelimen suorittamaan uudelleenarvointiin. Kyseinen elin voi olla jo olemassa oleva kansallinen viranomainen, esimerkiksi kansallinen kilpailuviranomainen, *asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti perustettu valvontaviranomainen*, asiakirjojen saatavuudesta vastaava kansallinen viranomainen tai kansallinen oikeusviranomainen. Elin olisi organisoitava jäsenvaltioiden perustuslaillisten järjestelmien ja oikeusjärjestelmien mukaisesti. Kyseisen elimen puoleen kääntyminen ei saisi rajoittaa uudelleenkäyttöoikeutta hakevien muutoin käytettävissä olevia muutoksenhakukeinoja. Sen olisi kuitenkin oltava selvästi erillään jäsenvaltion mekanismista, jolla vahvistetaan perusteet marginaalikustannukset ylittävien maksujen perimiselle. Muutoksenhakukeinoihin olisi kuuluttava mahdollisuus arvioida uudelleen kielteisiä päätöksiä sekä päätöksiä, joilla uudelleenkäyttö on sallittu mutta jotka voivat vaikuttaa hakijoihin muulla tavoin, erityisesti sovellettavilla maksujen perimistä koskevilla säännöillä. Nopeasti muuttuvien markkinoiden tarpeiden mukaisesti uudelleenarviointiprosessin olisi oltava nopea.
- (43) Kaikkien julkisen sektorin hallussa olevien – ei ainoastaan poliittiseen vaan myös oikeudelliseen ja hallinnolliseen prosessiin liittyvien – yleisesti saatavien asiakirjojen julkaiseminen on keskeinen väline laajennettaessa oikeutta tiedonsaantiin, joka on yksi demokratian perusperiaatteista. Tätä tavoitetta sovelletaan laitoksiin kaikilla tasoilla eli paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

- (44) Asiakirjan uudelleenkäyttöön ei saisi kohdistua ehtoja. Joissakin yleisen edun mukaisen tavoitteen nojalla perustelluissa tapauksissa **voidaan** kuitenkin antaa lupa, jossa luvan saajalle asetetaan asiakirjan uudelleenkäyttöä koskevia ehtoja, jotka voivat koskea esimerkiksi vastuuta, **henkilötietojen suojaa**, asiakirjojen asianmukaista käyttöä, takuita siitä, että asiakirjaa ei muuteta, sekä lähteen mainitsemista. Jos julkisen sektorin elimet antavat lupia asiakirjojen uudelleenkäyttöä varten, lupien ehtojen olisi oltava objektiivisia, oikeasuhteisia ja syrjimättömiä. Myös tietoverkossa saatavilla olevat standardilisenssit voivat olla tässä mielessä erittäin tärkeitä. Näin ollen jäsenvaltioiden on varmistettava standardilisenssien saatavuus. Julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöön vaadittavilla luvilla saisi joka tapauksessa rajoittaa uudelleenkäyttöä mahdollisimman vähän, esimerkiksi siten, että rajoitus koskee vain lähteen ilmoittamista. Avointen lisenssien, **tietoverkossa saatavilla olevien julkisten käyttöilupien, jotka sallivat kenen tahansa vapaasti saada, käyttää, muokata ja jakaa tietoja ja tallenteita mihin tahansa tarkoitukseen ja jotka perustuvat** avoimen tiedon tietomuotoihin, olisi tässä suhteessa oltava keskeisessä asemassa. Siksi jäsenvaltioiden olisi edistettävä avointen lisenssien käyttöä, ja niistä pitäisi ajan myötä tulla unionin laajuinen käytäntö. **Jos julkisen sektorin elin tai julkinen yritys asettaa asiakirjoja saataville uudelleenkäyttöä varten ilman muita ehtoja tai rajoituksia, kyseisen julkisen sektorin elimen tai julkisen yrityksen voidaan antaa luopua uudelleenkäyttöä varten asetettuihin asiakirjoihin liittyvästä vastuusta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä vahvistettuja vastuuseen liittyviä vaatimuksia.**
- (45) Jos asiasta vastaava viranomainen päättää, että tiettyjä asiakirjoja ei enää voi saada uudelleen käytettäväksi, tai lopettaa kyseisten asiakirjojen päivittämisen, sen olisi julkistettava tällaiset päätökset ensi tilassa ja mahdollisuuksien mukaan sähköisessä muodossa.

- (46) Uudelleenkäytön ehdoilla ei saisi syrjiä toisiinsa verrattavissa olevia käyttäjäryhmiä. Tältä osin syrjinnän kiellolla ei kuitenkaan saisi estää esimerkiksi julkisen sektorin elinten välistä maksutonta tiedonvaihtoa julkisia tehtäviä suoritettaessa, vaikka muilta osapuolilta peritään maksu samojen asiakirjojen uudelleenkäytöstä. Sillä ei pitäisi myöskään estää eriytetyn maksumenettelyn hyväksymistä kaupalliseen ja muuhun kuin kaupalliseen uudelleenkäyttöön.
- (47) *Jäsenvaltioiden olisi erityisesti varmistettava, että julkisten yritysten asiakirjojen uudelleenkäyttö ei johda markkinoiden vääristymiseen eikä haittaa tervettä kilpailua.*

- (48) Julkisen sektorin elinten pitäisi asiakirjojen uudelleenkäytön periaatteita laatiessaan noudattaa unionin oikeutta ja kansallisia kilpailusääntöjä ja välttää mahdollisimman pitkälle yksinoikeusjärjestelyjen tekemistä toistensa ja yksityisen sektorin toimijoiden kanssa. Yleistä taloudellista etua koskevan palvelun tarjoamiseksi voi kuitenkin joskus olla tarpeen myöntää yksinoikeuksia julkisen sektorin asiakirjojen käyttöön. Näin voi olla esimerkiksi silloin, kun yksikään kaupallinen yritys ei suostu julkaisemaan kyseisiä tietoja ilman yksinoikeutta. ***Tältä osin on aiheellista ottaa huomioon direktiivin 2014/24/EU 11 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jätetyt palveluhankintasopimukset sekä direktiivin 2014/24/EU 31 artiklassa tarkoitettut innovaatiokumppanuudet.***

- (49) Kirjastot, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, sekä museot, arkistot ja yksityisen sektorin kumppanit toteuttavat usein yhteistyöhankkeita, joihin liittyy kulttuuritietovarantojen digitointia ja joissa yksityisen sektorin kumppaneille annetaan yksinoikeuksia. Käytäntö on osoittanut, että tällaisten julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien ansiosta kulttuurikokoelmia voidaan käyttää järkevästi ja samalla kansalaiset pääsevät nopeammin osallisiksi kulttuuriperinnöstä. Siksi on aiheellista ottaa huomioon kulttuuritietovarantojen digitointiin liittyvät eroavaisuudet jäsenvaltioiden välillä määrittelemällä erityiset säännöt näiden varantojen digitointia koskeville sopimuksille. Jos yksinoikeus liittyy kulttuuritietovarantojen digitointiin, tietyn mittainen yksinoikeusajanjakso saattaa olla tarpeen, jotta yksityisen sektorin kumppanilla on mahdollisuus kattaa investointinsa. Tämän ajanjakson pituus olisi kuitenkin rajoitettava mahdollisimman lyhyeen aikaan, jotta voidaan noudattaa periaatetta, jonka mukaan vapaasti käytettävissä olevan aineiston olisi oltava vapaasti käytettävissä myös digitoinnin jälkeen. Kulttuuritietovarantojen digitointiin myönnettävän yksinoikeuden kesto ei saisi yleensä ylittää kymmentä vuotta. Jos yksinoikeusajanjakso on yli kymmenen vuotta, sitä olisi tarkasteltava uudelleen ottaen huomioon järjestelyn voimaantulon jälkeen tapahtuneet tekniset, taloudelliset ja hallinnolliset muutokset. Lisäksi kaikissa kulttuuritietovarantojen digitointiin liittyvissä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksissa kumppanina toimivalle kulttuurilaitokselle olisi myönnettävä täydet oikeudet digitoitujen kulttuuritietovarantojen käyttöön hankkeen päätyttyä.

- (50) Tiedon haltijoiden ja tiedon uudelleenkäyttäjien välisiin järjestelyihin, joissa ei nimenomaisesti myönnetä yksinoikeuksia, mutta joiden voidaan kohtuudella odottaa rajoittavan asiakirjojen saatavuutta uudelleenkäyttöä varten, olisi kohdistettava julkista lisävalvontaa ■ . ***Tällaisten järjestelyjen olennaiset osat*** olisi ■ näin ollen julkaistava ***verkossa*** vähintään kaksi kuukautta ennen niiden voimaantuloa ***eli kaksi kuukautta ennen sovittua päivämäärää, jolloin osapuolten velvollisuuksien noudattamisen on määrä alkaa. Julkaisemisen olisi tarkoitus*** antaa asianomaisille osapuolille mahdollisuus pyytää näiden ***järjestelyjen*** piiriin kuuluvien asiakirjojen uudelleenkäyttöä ja ehkäistä riski, että mahdollisten uudelleenkäyttäjien joukkoa rajoitetaan. ***Tällaisten järjestelyjen olennaiset osat*** olisi ***joka tapauksessa*** julkistettava ***verkossa ilman tarpeetonta viivytystä*** niiden tekemisen jälkeen ***osapuolten sopimassa lopullisessa muodossa.***

- (51) Tällä direktiivillä pyritään minimoimaan riski liiallisesta ensimmäisen toimijan edusta, joka voisi rajoittaa mahdollisten tiedon uudelleenkäyttäjien määrää. Kun sopimusjärjestelyt todennäköisesti, sen lisäksi, että jäsenvaltiolla on tämän direktiivin nojalla velvollisuus antaa asiakirjoja, edellyttävät SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kyseisen jäsenvaltion varojen siirtoa, tämä direktiivi ei saisi rajoittaa SEUT 101–109 artiklassa vahvistettujen kilpailu- ja valtiontukisääntöjen soveltamista. SEUT 107–109 artiklassa vahvistetuista valtiontukisäännöistä seuraa, että jäsenvaltion on tarkistettava etukäteen, voiko asiaa koskeviin sopimusjärjestelyihin sisältyä valtiontukea, ja varmistettava, että järjestelyt ovat valtiontukisääntöjen mukaisia.

- (52) Tämä direktiivi **ei vaikuta** yksilöiden suojeluun henkilötietojen käsittelyssä **unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön, erityisesti** asetuksen (EU) 2016/679 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY²² **mukaisesti, ja mukaan lukien kansallisten lakien täydentävät säännökset. Tämä tarkoittaa muun muassa, että henkilötietojen uudelleenkäyttö on sallittua ainoastaan, jos asetuksen (EU) 2016/679 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 6 artiklassa asetettua käyttötarkoituksen rajoittamisen periaatetta noudatetaan. Anonyymi tieto on tietoa, joka ei liity tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön tai henkilötietoihin, jotka on anonymisoitu siten, että rekisteröityä ei voi tai ei voi enää tunnistaa. Tiedon anonymisointi on keino sovittaa yhteen julkisen sektorin tiedon mahdollisimman laajaan uudelleenkäytettävyyteen liittyvät edut ja tietosuojalainsäädännön mukaiset velvollisuudet, mutta se aiheuttaa kustannuksia. On asianmukaista pitää näitä kustannuksia yhtenä niistä kustannuseristä, jotka otetaan huomioon osana tässä direktiivissä tarkoitettuja jakelun marginaalikustannuksia.**

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

- (53) *Kun tehdään päätöksiä henkilötietoja sisältävien julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön laajuudesta ja edellytyksistä esimerkiksi terveydenhuoltoalalla, voi olla tarpeen suorittaa asetuksen (EU) 2016/679 35 artiklan mukaisia tietosuojaa koskevia vaikutustenarviointoja.*
- (54) Tämä direktiivi ei vaikuta kolmansien osapuolten tekijänoikeuksiin. Selvyyden vuoksi todetaan, että tässä yhteydessä tekijänoikeuksilla tarkoitetaan ainoastaan tekijänoikeutta ja sen lähioikeuksia, (mukaan lukien sui generis -suojamuodot. Tätä direktiiviä ei sovelleta teollisoikeuksien alaisiin asiakirjoihin, joita ovat muun muassa patentit ja rekisteröidyt mallit ja tavaramerkit. Tällä direktiivillä ei myöskään vaikuteta julkisen sektorin elinten omistamiin tekijänoikeuksiin eikä sillä rajoiteta näiden oikeuksien käyttöä tässä direktiivissä asetettujen rajojen ulkopuolella. Tämän direktiivin **mukaisesti** asetettuja velvoitteita olisi sovellettava ainoastaan siinä laajuudessa kuin ne ovat kansainvälisten tekijänoikeussuojasopimusten mukaisia; näistä sopimuksista mainittakoon erityisesti Bernin yleissopimus kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta, jäljempänä 'Bernin yleissopimus' ■ , teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehty sopimus, jäljempänä 'TRIPS-sopimus' **sekä WIPOn tekijänoikeussopimus, jäljempänä 'WCT-sopimus'**. Julkisen sektorin elinten olisi kuitenkin käytettävä tekijänoikeuksiaan uudelleenkäyttöä helpottavalla tavalla.

- (55) Asiakirjat, joihin kohdistuu kolmansien osapuolten teollis- ja tekijänoikeuksia, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, kun otetaan huomioon unionin oikeus ja jäsenvaltioiden ja unionin kansainväliset velvoitteet, erityisesti Bernin yleissopimuksesta *ja* TRIPS-sopimuksesta johtuvat velvoitteet. Jos kirjaston, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, museon tai arkiston hallussa olevaan asiakirjaan kohdistuvien teollis- ja tekijänoikeuksien alkuperäinen omistaja oli kolmas osapuoli ja näiden oikeuksien suoja-aika ei ole päättynyt, kyseistä asiakirjaa olisi tätä direktiiviä sovellettaessa pidettävä asiakirjana, johon kohdistuu kolmansien osapuolten teollis- ja tekijänoikeuksia.
- (56) Tätä direktiiviä olisi sovellettava rajoittamatta julkisen sektorin työntekijöiden kansallisen lainsäädännön nojalla nauttimien oikeuksien, taloudelliset ja moraaliset oikeudet mukaan luettuina, noudattamista.
- (57) Lisäksi kun asiakirja asetetaan saataville uudelleenkäytettäväksi, asianomaisella julkisen sektorin elimellä olisi edelleen oltava oikeus kyseisen asiakirjan hyödyntämiseen.
- (58) *Tällä direktiivillä ei rajoiteta direktiivin 2014/24/EU soveltamista.*

- (59) Välineet, jotka auttavat mahdollisia uudelleenkäyttäjiä löytämään uudelleenkäytettävissä olevia asiakirjoja ja uudelleenkäytön ehdot, voivat helpottaa huomattavasti julkisen sektorin asiakirjojen rajat ylittävää käyttöä. Siksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että on toteutettu käytännön järjestelyjä, jotka auttavat uudelleenkäyttäjiä uudelleenkäytettävissä olevien asiakirjojen etsinnässä. Tällaisia käytännön järjestelyjä ovat esimerkiksi mieluiten tietoverkon välityksellä saatavilla olevat luettelot tärkeimpien asiakirjojen (asiakirjat, joita on käytetty tai joita todennäköisesti käytetään laajalti uudelleen) sisällöistä ja portaalisivustot, joihin hajautetusti tarjottavat sisältöluettelot on linkitetty. *Jäsenvaltioiden olisi lisäksi edistettävä julkisen sektorin tietojen pitkäaikaista saatavuutta uudelleen käytettäväksi, soveltuvien säilyttämispolitiikkojen mukaisesti.*
- (60) *Komission olisi helpotettava yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä ja autettava suunnittelemaan, testaamaan, toimeenpanemaan ja ottamaan käyttöön yhteentoimivia sähköisiä rajapintoja, jotka mahdollistavat tehokkaammat ja varmemmat julkiset palvelut.*

- (61) Tällä direktiivillä ei rajoiteta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY²³ soveltamista ■ . Siinä säädetään ehdot, joiden puitteissa julkisen sektorin elimet voivat käyttää tekijänoikeuksiaan tiedon sisämarkkinoilla salliessaan asiakirjojen uudelleenkäytön. **Jos** julkisen sektorin elimet ovat direktiivin 96/9/EY 7 artiklan 1 kohdassa säädetyn oikeuden haltijoita, niiden ei pitäisi käyttää **tätä oikeutta** estääkseen **asiakirjojen** uudelleenkäyttöä tai rajoittaakseen sitä **yli tässä direktiivissä säädettyjen rajojen**.
- (62) Komissio on kannattanut sellaisen verkossa julkaistavan avoimen datan kypsyysarvioinnin (Open Data Maturity Report) kehittämistä, joka sisältää tulosindikaattorit julkisen sektorin tiedon uudelleenkäytölle kaikissa jäsenvaltioissa. Tämän arvioinnin säännöllinen ajan tasalle saattaminen auttaa parantamaan jäsenvaltioiden välistä tiedonvaihtoa ja toimintaperiaatteita ja käytäntöjä koskevan tiedon saatavuutta koko unionissa.
- (63) On tarpeen varmistaa, että jäsenvaltiot seuraavat julkisen sektorin tiedon uudelleenkäytön laajuutta, tiedon saatavuutta koskevia ehtoja ja muutoksenhakukäytäntöjä.

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY, annettu 22 päivänä toukokuuta 2001, tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa (EYVL L 167, 22.6.2001, s. 10).

- (64) Komissio voi avustaa jäsenvaltioita tämän direktiivin johdonmukaisessa täytäntöönpanossa antamalla ohjeita ja päivittämällä olemassa olevia ohjeita, erityisesti suositeltavista standardilisensseistä, tietoaineistoista ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevien maksujen perimisestä, asianomaisia tahoja kuultuaan.
- (65) Yksi sisämarkkinoiden toteuttamisen tärkeimmistä tavoitteista on luoda edellytykset, joilla edistetään unionin laajuisten palvelujen kehittämistä. Kirjastoilla, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, museoilla ja arkistoilla on hallussaan huomattava määrä arvokkaita julkisen sektorin tietovarantoja, varsinkin kun digitointihankkeiden ansiosta digitaalisen vapaasti käytettävissä olevan aineiston määrä on moninkertaistunut. Tällaiset kulttuuriperintökokoelmat ja niihin liittyvät metatiedot voivat muodostaa digitaalisten sisältötuotteiden ja -palveluiden perustan, ja ne tarjoavat valtavat mahdollisuudet innovatiiviseen uudelleenkäyttöön esimerkiksi oppimisen ja matkailun alalla. Muut kulttuurilaitokset, kuten orkesterit, oopperat, baletit tai teatterit, ja niihin kuuluvat arkistot olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle niiden esittävään taiteeseen liittyvän erityisluonteen vuoksi ja koska lähes kaikki niiden materiaali kuuluu kolmansien osapuolten teollis- ja tekijänoikeuksien piiriin.

- (66) Jotta voitaisiin luoda olosuhteet, jotka tukevat erityisen merkittäviä sosioekonomisia hyötyjä taloudelle ja yhteiskunnalle tuottavien asiakirjojen uudelleenkäyttöä, liitteessä ***olisi esitettävä luettelo arvokkaiden tietoaaineistojen teemaluokista. Esimerkinomaisesti ja vaikuttamatta niihin arvokkaiden tietoaaineistojen määrittelystä annettuihin täytäntöönpanosäädöksiin, joihin tässä direktiivissä vahvistettuja erityisvaatimuksia olisi sovellettava, ja kun otetaan huomioon komission ohjeet suositeltavista standardilisensseistä, tietoaaineistoista ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevien maksujen perimisestä, teemaluokat voisivat sisältää muun muassa postinumerot, kansalliset ja paikalliset kartat (paikkatiedot), energiankulutuksen ja satelliittikuvat (maan havainnointi ja ympäristö), paikan päällä laitteista kerättävät tiedot ja sääennusteet (sää tiedot), väestö- ja talousindikaattorit (tilastotiedot), kaupparekisterit ja rekisteröintitunnukset (yritys- ja yritysten omistustiedot), liikennemerkit ja sisävesiväylät (liikkuvuustiedot).***

(67) Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädöksiä *arvokkaiden tietoaaineistojen teemaluokkien luettelon muuttamiseksi lisäämällä uusia teemaluokkia*. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa²⁴ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

²⁴ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (68) Unionin laajuinen luettelo tietoineistoista, joihin liittyy erityisiä mahdollisuuksia sosioekonomisten hyötyjen tuottamiseen, yhdessä yhdenmukaistettujen uudelleenkäyttöehtojen kanssa ovat tärkeä mahdollistava tekijä rajat ylittävälle tietosovelluksille ja -palveluille. *Jotta voitaisiin varmistaa tämän direktiivin yhdenmukaiset täytäntöönpano-olosuhteet, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovalta tukea asiakirjojen uudelleenkäyttöä, johon liittyy merkittäviä sosioekonomisia hyötyjä, hyväksymällä luettelo erityisistä arvokkaista tietoineistoista, joihin sovelletaan tämän direktiivin erityisvaatimuksia, sekä näiden tietoineistojen julkaisemista ja uudelleenkäyttöä koskevat järjestelyt. Näitä erityisvaatimuksia ei siten sovelleta ennen kuin komissio on antanut täytäntöönpanosäädökset.* Luettelossa olisi otettava huomioon alakohtaiset **unionin** säädökset, joilla säännellään tietoineistojen julkaisemista, kuten direktiivit 2007/2/EY ja 2010/40/EU, jotta varmistetaan tietoineistojen asettaminen saataville vastaavien standardien mukaisesti ja vastaavan metadatan kanssa. Luettelon olisi perustuttava tämän direktiivin mukaisiin teemaluokkiin. *Komission olisi luetteloa valmistellessaan toteutettava asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Päätettäessä julkisten yritysten hallussa olevan datan sisällyttämisestä luetteloon tai datan vapaasta saatavuudesta olisi otettava huomioon myös vaikutukset kilpailuun asianomaisilla markkinoilla. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011²⁵ mukaisesti.*

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (69) Jotta voidaan varmistaa mahdollisimman suuri vaikuttavuus ja edistää uudelleenkäyttöä, arvokkaat tietoaaineistot olisi asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten mahdollisimman pienin oikeudellisin rajoituksin ja maksutta. Ne olisi myös julkaistava API-rajapintojen kautta ■ . *Tämä ei kuitenkaan estä julkisen sektorin elimiä ottamasta maksua palveluista, joita ne tarjoavat arvokkaisiin tietoaaineistoihin liittyen julkista valtaa käyttäessään, erityisesti asiakirjojen aitouden tai oikeellisuuden todistamiseen liittyen.*

- (70) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita eli edistää julkisen sektorin asiakirjoihin perustuvaa unionin laajuisten tietopohjaisten tuotteiden ja palveluiden luomista sekä varmistaa, että yhtäältä yksityiset yritykset, varsinkin pk-yritykset, voivat käyttää julkisen sektorin asiakirjoja tehokkaasti yli rajojen lisäarvoa tuottavissa tietopohjaisissa tuotteissa ja palveluissa ja toisaalta kansalaiset voivat käyttää niitä tehokkaasti, mikä helpottaa tiedon vapaata liikkuvuutta ja viestintää, vaan ne voidaan ehdotetun toimen unionin laajuiseen soveltamisalan vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (71) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, mukaan lukien oikeus yksityiselämän kunnioittamiseen, oikeus henkilötietojen suojaan, omistusoikeus ja vammaisten sopeutuminen yhteiskuntaan. Mitään tässä direktiivissä ei saisi tulkita tai panna täytäntöön ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen vastaisella tavalla.

- (72) *Euroopan tietosuojavaltautettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 10 päivänä heinäkuuta 2018*²⁶.
- (73) Komission olisi tehtävä arviointi tästä direktiivistä. Arvioinnin olisi 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn parempaa lainsäädäntöä koskevan toimielinten sopimuksen mukaisesti perustuttava vaikuttavuutta, tehokkuutta, merkityksellisyyttä, johdonmukaisuutta ja lisäarvoa koskeviin kriteereihin ja sen olisi luotava pohja jatkotoimia koskevien vaihtoehtojen vaikutustenarvioinnille.
- (74) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa liitteessä II olevassa B osassa mainittuihin jäsenvaltioita velvoittaviin määräaikoihin, joiden kuluessa jäsenvaltioiden on saatettava direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

²⁶ EUVL C 305, 30.8.2018. s. 7.

I LUKU
YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä direktiivillä vahvistetaan vähimmäissäännöt seuraavien asiakirjojen ja tietojen uudelleenkäytölle sekä käytännön järjestelyt niiden uudelleenkäytön helpottamiseksi, **jotta voidaan edistää avoimen datan käyttöä ja kannustaa tuotteita ja palveluja koskevaan innovointiin:**
- a) jäsenvaltioiden julkisen sektorin hallussa olevat, olemassa olevat asiakirjat;
 - b) olemassa olevat asiakirjat, joita pitävät hallussaan julkiset yritykset, jotka toimivat
 - i) direktiivissä 2014/25/EU määritellyillä aloilla;
 - ii) julkisen liikenteen harjoittajina asetuksen (EY) N:o 1370/2007 2 artiklan mukaisesti;
 - iii) julkisen palvelun velvoitteita täyttävinä lentoliikenteen harjoittajina asetuksen (EY) N:o 1008/2008 16 artiklan mukaisesti; tai
 - iv) julkisen palvelun velvoitteita täyttävinä yhteisön laivanvarustajina asetuksen (ETY) N:o 3577/92 4 artiklan mukaisesti;

- c) tutkimustiedot 10 artiklassa säädettyjen ■ ehtojen mukaisesti.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

- a) asiakirjoihin, joiden antaminen ei kuulu kyseisen julkisen sektorin elimen julkiseen tehtävään, joka määritellään kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa sitovissa säännöissä, tai, jos tällaisia sääntöjä ei ole, asianomaisen jäsenvaltion yleisen hallintokäytännön mukaisesti, edellyttäen, että julkiset tehtävät ovat avoimia ja niitä valvotaan;
- b) julkisten yritysten asiakirjoihin,
- i) joiden tuottaminen ei ole osa jäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa sitovissa säännöissä määriteltyjen yleistä etua koskevien palvelujen tarjoamista;
- ii) *jotka liittyvät suoraan kilpailulle alttiina oleviin ja siten direktiivin 2014/25/EU 34 artiklan nojalla hankintasäännöistä vapautettuihin toimintaloihin;*
- c) asiakirjoihin, *joihin kohdistuu kolmansien osapuolten teollis- ja tekijänoikeuksia;*

- d)** *asiakirjoihin, kuten arkaluonteisiin tietoihin*, jotka eivät jäsenvaltion asiakirjojen saatavuutta koskevien menettelysääntöjen perusteella ole saatavilla muun muassa seuraavista syistä:
- i) kansallisen turvallisuuden (eli valtion turvallisuuden) suojaaminen, puolustus tai yleinen turvallisuus;
 - ii) tilastotietojen luottamuksellisuus;
 - iii) kaupallinen luottamuksellisuus (mukaan lukien yritys-, ammatti- tai yhtiösalaisuus);
- e)** *asiakirjoihin, joka eivät ole saatavilla tai joiden saatavuutta on rajoitettu direktiivin 2008/114/EY 2 artiklan d alakohdassa määriteltyjen elintärkeän infrastruktuurin suojaamiseen liittyvien arkaluonteisten tietojen perusteella;*
- f)** asiakirjoihin, joiden saatavuutta on rajoitettu asiakirjojen saatavuutta koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien perusteella, myös tapauksissa, joissa asiakirjat käyttöönsä saadakseen kansalaisten tai oikeushenkilöiden on osoitettava, että asia koskee erityisesti heitä tai niitä;
- g)** logoihin, vaakunoihin ja tunnuksiin;

- h)* asiakirjoihin, jotka eivät ole saatavilla tai joiden saatavuutta on rajoitettu asiakirjojen saatavuutta koskevien menettelysääntöjen perusteella henkilötietojen suojaamiseksi, ja sellaisiin kyseisten menettelysääntöjen perusteella saatavilla olevien asiakirjojen osiin, jotka sisältävät henkilötietoja, joiden uudelleenkäyttö on ristiriidassa yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä annetun lain kanssa ***tai voi vahingoittaa yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaa erityisesti henkilötietojen suojaa koskevan unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaan;***
- i)* asiakirjoihin, joita julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajat, niiden tytäryhtiöt ja muut elimet ja näiden tytäryhtiöt tarvitsevat julkisesta yleisradiotoiminnasta muodostuvan tehtävänsä suorittamiseen;
- j)* muiden kulttuurilaitosten kuin kirjastojen, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, museoiden ja arkistojen asiakirjoihin;

- k) toisen tai sitä alemman asteen oppilaitoksen asiakirjoihin, ja kaikkien muiden oppilaitosten osalta, muihin kuin 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin;
 - l) muihin kuin 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin tutkimusta harjoittavien organisaatioiden ja tutkimusta rahoittavien organisaatioiden, mukaan lukien tutkimustulosten siirtämistä varten perustetut organisaatiot, asiakirjoihin.
3. Tämä direktiivi perustuu asiakirjojen saatavuutta koskeviin unionin ja **kansallisiin** menettelysääntöihin, eikä se vaikuta niihin ■ .
4. ***Tämä direktiivi ei rajoita henkilötietojen suojelua koskevaa unionin oikeutta ja jäsenvaltioiden lainsäädäntöä, etenkin asetusta (EU) 2016/679 ja direktiiviä 2002/58/EY sekä kansallisen lainsäädännön vastaavia säännöksiä.***

5. Tämän direktiivin ***mukaisesti*** asetettuja velvollisuuksia sovelletaan ainoastaan siinä laajuudessa kuin ne ovat kansainvälisten teollis- ja tekijänoikeussuojasopimusten määräysten mukaisia; näistä sopimuksista mainittakoon erityisesti Bernin yleissopimus ■ , TRIPS-sopimus ***ja WCT-sopimus***.
6. Julkisen sektorin elimet eivät saa käyttää direktiivin 96/9/EY 7 artiklan 1 kohdassa säädettyä tietokannan valmistajan oikeutta estääkseen ■ asiakirjojen uudelleenkäyttöä ***tai rajoittaakseen sitä yli*** tässä direktiivissä ***asetettujen rajojen***.
7. Tällä direktiivillä säännellään jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten ***ja julkisten yritysten*** hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttöä, mukaan lukien asiakirjat, joihin sovelletaan direktiiviä 2007/2/EY.

2 artikla
Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'julkisen sektorin elimellä' valtion viranomaisia, alue- tai paikallisviranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia tai yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä;
- 2) 'julkisoikeudellisilla laitoksilla' laitoksia, joilla on kaikki seuraavat ominaisuudet:
 - a) ne on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita, eikä niillä ole teollista tai kaupallista luonnetta;
 - b) ne ovat oikeushenkilöitä; ja
 - c) niitä rahoittavat pääosin valtion viranomaiset, alue- tai paikallisviranomaiset tai muut julkisoikeudelliset laitokset; tai niiden johto on näiden viranomaisten tai laitosten valvonnan alainen; tai valtion viranomaiset, alue- tai paikallisviranomaiset tai muut julkisoikeudelliset laitokset nimittävät yli puolet niiden hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä;

- 3) 'julkisella yrityksellä' yritystä, *joka toimii 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa mainituilla aloilla* ja jonka suhteen julkisen sektorin elimet voivat suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen perusteella. *Julkisen sektorin elimillä oletetaan olevan määräysvaltaa missä tahansa seuraavista tapauksista, joissa nämä elimet joko suoraan tai välillisesti:*
- a) omistavat enemmistön kyseisen yrityksen merkitystä pääomasta;*
 - b) hallitsevat enemmistöä yrityksen osakkeisiin perustuvista äänioikeuksista;*
 - c) voivat nimittää yli puolet yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä;*
- 4) 'korkeakoululla' kaikkia julkisen sektorin elimiä, jotka tarjoavat akateemiseen loppututkintoon johtavaa keskiasteen jälkeistä korkea-asteen koulutusta;
- 5) *'standardilisenssillä' digitaalisessa muodossa olevien ennalta määritettyjen uudelleenkäyttöä koskevien edellytysten joukkoa, joka on mahdollisuuksien mukaan yhteensopiva verkossa saatavilla olevien julkisten vakiomuotoisten käyttöilupien kanssa;*

- 6) 'asiakirjalla'
- a) mitä tahansa tietosisältöä tallennusvälineestä riippumatta (paperilla tai sähköisessä muodossa tai äänenä, visuaalisessa muodossa tai audiovisuaalisena tallenteena); tai
 - b) mitä tahansa tällaisen tietosisällön osaa;
- 7) *'anonymisoinnilla' prosessia, jossa asiakirjat muutetaan anonymieiksi asiakirjoiksi, jotka eivät liity tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön, tai prosessia henkilötietojen anonymisoinniseksi siten, että rekisteröityä ei voi tai ei voi enää tunnistaa;*
- 8) 'dynaamisella datalla' **digitaalisessa** muodossa olevia asiakirjoja, joita päivitetään tiheästi tai reaaliaikaisesti *erityisesti niiden vaihtelevuuden tai nopean vanhenemisen vuoksi; antureiden tuottama data katsotaan tyypilliseksi dynaamiseksi dataksi;*
- 9) 'tutkimustiedolla' digitaalisessa muodossa olevia asiakirjoja, jotka eivät ole tieteellisiä julkaisuja mutta jotka on koottu tai tuotettu tieteellisten tutkimustoimien yhteydessä ja joita käytetään näyttönä tutkimusprosessissa tai joita pidetään tutkimusyhteisössä yleisesti tarpeellisina tutkimustulosten validoimiseksi;

- 10) 'arvokkailla tietoaineistoilla' asiakirjoja, joiden uudelleenkäyttöön liittyy merkittäviä **yhteiskunnallisia tai ympäristöön tai talouteen liittyviä** hyötyjä, erityisesti siksi, että ne soveltuvat lisäarvopalvelujen **, sovellusten sekä uusien laadukkaiden ja ihmisarvoisten työpaikkojen** luomiseen, ja näihin tietoaineistoihin perustuvista lisäarvopalveluista ja -sovelluksista hyötyvien joukko voi olla suuri;
- 11) 'uudelleenkäytöllä' sitä, että luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt käyttävät
- a) julkisen sektorin elinten hallussa olevia asiakirjoja kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin, jotka poikkeavat alkuperäisestä julkisesta tehtävästä, jota varten asiakirjat tuotettiin, lukuun ottamatta julkisen sektorin elinten välistä asiakirjavaihtoa, jos se tapahtuu pelkästään niiden julkisten tehtävien hoitamiseksi; tai
 - b) *julkisten yritysten hallussa olevia asiakirjoja kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin, jotka poikkeavat yleistä etua koskevien palvelujen tarjoamiseen liittyvästä alkuperäisestä tarkoituksesta, jota varten asiakirjat tuotettiin, lukuun ottamatta julkisten yritysten ja julkisen sektorin elinten välistä asiakirjavaihtoa, jos se tapahtuu pelkästään julkisen sektorin elinten julkisten tehtävien hoitamiseksi;*

- 12) 'henkilötiedoilla' *asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 1 alakohdassa* määriteltyjä henkilötietoja;
- 13) 'koneellisesti luettavalla muodolla' tiedostomuotoa, jonka rakenne mahdollistaa sen, että ohjelmistot pystyvät helposti yksilöimään, tunnistamaan ja poimimaan siitä määrättyjä tietoja, yksittäiset tietoalkiot ja niiden rakenne mukaan lukien;
- 14) 'avoinella esitysmuodolla' tiedostomuotoa, joka on alustariippumaton ja julkinen ilman rajoitteita, jotka haittaisivat asiakirjojen uudelleenkäyttöä;
- 15) 'virallisella avoimella standardilla' standardia, joka on vahvistettu kirjallisessa muodossa ja jossa eritellään yksityiskohtaiset vaatimukset sille, miten ohjelmistojen yhteentoimivuus varmistetaan;
- 16) 'kohtuullisella tuotolla' prosenttiosuutta perittävästä kokonaismaksusta sen osuuden lisäksi, joka tarvitaan kattamaan korvattavat kustannukset; tämä osuus saa olla enintään viisi prosenttiyksikköä suurempi kuin EKP:n kiinteä korko;
- 17) 'kolmannella osapuolella' muuta tietoja hallussaan pitävää luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin julkisen sektorin elin tai julkinen yritys.

3 artikla
Pääperiaate

1. Jollei tämän artiklan 2 kohdasta muuta johdu, jäsenvaltioiden on varmistettava, että asiakirjoja, joihin tätä direktiiviä sovelletaan 1 artiklan mukaisesti, voidaan käyttää uudelleen kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin III ja IV luvun mukaisesti.
2. Kun kyseessä ovat asiakirjat, joiden osalta kirjastoilla, korkeakoulujen kirjastot mukaan lukien, sekä museoilla ja arkistoilla on teollis- ja tekijänoikeuksia, sekä julkisten yritysten hallussa olevat asiakirjat, jäsenvaltioiden on varmistettava, että näiden asiakirjojen uudelleenkäytön ollessa sallittua asiakirjoja voidaan käyttää uudelleen kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin III ja IV luvun mukaisesti.

II LUKU
UUDELLEENKÄYTTÖÄ KOSKEVAT PYYNNÖT

4 artikla
Uudelleenkäyttöpyyntöjen *käsittely*

1. Julkisen sektorin elinten on käsiteltävä uudelleenkäyttöä koskevat pyynnöt, mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisissa tapauksissa sähköisessä muodossa, ja asetettava asiakirjat pyynnön esittäjän saataville uudelleenkäyttöä varten, tai jos siihen tarvitaan lupa, viimeisteltävä hakijalle tehtävä käyttöoikeustarjous kohtuullisessa ajassa, joka vastaa aikaa, jossa tiedonsaantipyynnöt käsitellään.

2. Jos määräaikoja tai muita sääntöjä asiakirjojen oikea-aikaisesta toimittamisesta ei ole asetettu, julkisen sektorin elinten on käsiteltävä pyyntö ja toimitettava asiakirjat pyynnön esittäjälle uudelleenkäyttöä varten, tai jos siihen tarvitaan käyttö lupa, viimeisteltävä hakijalle tehtävä käyttöoikeustarjous ***mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 20*** työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Tätä määräaikaa voidaan jatkaa 20 työpäivällä laajojen tai monimutkaisten pyyntöjen osalta. Tällaisissa tapauksissa pyynnön esittäjälle on ilmoitettava ***mahdollisimman pian ja joka tapauksessa*** kolmen viikon kuluessa alkuperäisen pyynnön vastaanottamisesta, että pyynnön käsittelyyn tarvitaan lisää aikaa, ***ja syyt tähän***.
3. Tehtyään kielteisen päätöksen julkisen sektorin elinten on ilmoitettava pyynnön esittäjälle kielteisen päätöksen perusteet, jotka perustuvat kyseisen jäsenvaltion asiakirjojen saatavuutta koskevien menettelysääntöjen soveltuviin säännöksiin tai tämän direktiivin, erityisesti 1 artiklan 2 kohdan a–h alakohdan tai 3 artiklan, saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettuihin säännöksiin. Kun kielteinen päätös perustuu 1 artiklan 2 kohdan c alakohtaan, julkisen sektorin elimen on ilmoitettava oikeudet omistava luonnollinen tai oikeushenkilö, jos tämä on tiedossa, tai vaihtoehtoisesti käyttöluvan antaja, jolta julkisen sektorin elin on saanut kyseisen aineiston. Kirjastoilta, korkeakoulujen kirjastot mukaan lukien, sekä museoilta ja arkistoilta ei edellytetä tällaista ilmoitusta.

4. Kaikissa uudelleenkäyttöä koskevissa päätöksissä on ilmoitettava, miten pyynnön esittäjä voi halutessaan riitauttaa päätöksen. Muutoksenhakukeinoin on kuuluttava mahdollisuus sellaisen puolueettoman muutoksenhakuelimen suorittamaan uudelleenarviointiin, jolla on tarvittava asiantuntemus ja joka voi olla esimerkiksi kansallinen kilpailuviranomainen, asiakirjojen saatavuudesta vastaava *asianomainen* viranomainen, *asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti perustettu valvontaviranomainen* tai kansallinen oikeusviranomainen ja jonka päätökset sitovat kyseistä julkisen sektorin elintä.
5. *Tätä artiklaa sovellettaessa jäsenvaltioiden on otettava käyttöön käytännön järjestelyt asiakirjojen tehokkaan uudelleenkäytön helpottamiseksi. Näihin järjestelyihin voivat kuulua erityisesti keinot, joilla annetaan riittävät tiedot tässä direktiivissä säädetyistä oikeuksista ja tarjotaan asiaankuuluvaa apua ja neuvontaa.*
6. Seuraavia tahoja ei voida vaatia noudattamaan tätä artiklaa:
- a) julkiset yritykset;
 - b) oppilaitokset, tutkimusta harjoittavat organisaatiot ja tutkimusta rahoittavat organisaatiot.

III LUKU UUELLEENKÄYTÖN EHDOT

5 artikla

Saatavilla olevat esitysmuodot

1. Rajoittamatta V luvun soveltamista, julkisen sektorin elinten ja julkisten yritysten on asetettava asiakirjansa saataville sähköisessä muodossa kaikissa jo olemassa olevissa esitysmuodoissa ja kaikkina jo olemassa olevina kielitoisintoina ja, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, sellaisissa *esitysmuodoissa, jotka ovat* avoimia **■** , koneellisesti luettavissa **■** *sekä saatavissa, löydettävissä ja uudelleenkäytettävissä,* yhdessä niitä koskevien metatietojen kanssa. Sekä esitysmuodon että metatietojen on mahdollisuuksien mukaan oltava virallisten avointen standardien mukaisia.
2. *Jäsenvaltioiden on kehotettava julkisen sektorin elimiä ja julkisia yrityksiä tuottamaan ja asettamaan saataville tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat asiakirjat "sisäänrakennetun ja oletusarvoisen avoimuuden" periaatteen mukaisesti.*
3. Edellä olevasta 1 kohdasta ei seuraa, että julkisen sektorin elimillä **■** olisi kyseistä kohtaa noudattaakseen velvollisuus luoda tai muuntaa asiakirjoja tai toimittaa niistä otteita, jos tätä velvollisuutta ei voida täyttää yksinkertaisin toimenpitein ja siitä aiheutuu suhteetonta vaivaa.

4. Julkisen sektorin elimiä ■ ei saa vaatia jatkamaan tietyn tyyppisten asiakirjojen tuottamista ja säilyttämistä, jotta yksityisen tai julkisen sektorin organisaatio voisi käyttää niitä uudelleen.
5. Julkisen sektorin elinten ■ on asetettava dynaaminen data saataville uudelleenkäyttöä varten heti sen keräämisen jälkeen sopivien API-rajapintojen kautta ***ja tarvittaessa useana kerralla ladattavana tiedostona (bulk download)***.
6. Jos julkisen sektorin elimen ■ taloudelliset ja tekniset valmiudet eivät riitä 5 kohdassa tarkoitettuun dynaamisen datan asettamiseen saataville heti sen keräämisen jälkeen, ***vaan se aiheuttaisi kohtuuttoman taakan***, kyseinen dynaaminen data on asetettava ***uudelleenkäytettäväksi*** sellaisella aikavälillä ***tai sellaisin tilapäisin teknisin rajoituksin***, jotka eivät tarpeettomasti haittaa sen taloudellisen ***ja sosiaalisen*** potentiaalin hyödyntämistä.

7. *Edellä olevia 1–6 kohtaa sovelletaan julkisten yritysten hallussa oleviin ja olemassa oleviin asiakirjoihin, jotka ovat saatavilla uudelleenkäyttöä varten.*
8. *Jäljempänä 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti luetteloidut arvokkaat tietoaaineistot on asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten koneellisesti luettavassa muodossa sopivien API-rajapintojen kautta ja tarvittaessa useana kerralla ladattavana tiedostona (bulk download).*

6 artikla

Maksujen määräytymisperiaatteet

1. Asiakirjojen **uudelleenkäytön** on oltava maksutonta.

Asiakirjojen jäljentämisestä, saataville asettamisesta ja jakelusta **sekä** henkilötietojen anonymisoinnista ja kaupallisesti luottamuksellisten tietojen suojaamiseksi toteutetuista toimenpiteistä aiheutuvien marginaalikustannusten **periminen voidaan kuitenkin sallia**.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei poikkeuksellisesti sovelleta:
 - a) julkisen sektorin elimiin, joiden on tuotettava tuloja kattaakseen huomattavan osan julkisen tehtävänsä hoitamisesta aiheutuvista kustannuksista;

b) kirjastoihin, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, sekä museoihin ja arkistoihin;

c) julkisiin yrityksiin.

3. ***Jäsenvaltioiden on julkaistava verkossa luettelo 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista julkisen sektorin elimistä.***

4. Edellä 2 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa maksujen kokonaismäärä on laskettava objektiivisten, avointen ja varmistettavissa olevien perusteiden mukaisesti. Jäsenvaltioiden on vahvistettava tällaiset perusteet.

Asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta asianmukaisena tilikautena saadut kokonaistulot eivät saa ylittää ***niiden*** keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ■ , jakelusta ***ja tietojen varastoinnista, yhdessä investoinneille saatavan kohtuullisen tuoton kanssa***, sekä tarvittaessa henkilötietojen anonymisoinnista ja kaupallisesti luottamuksellisten tietojen suojaamiseksi toteutetuista toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia ■ .

Maksut on laskettava soveltuvien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti.

5. Kun 2 kohdan **b** alakohdassa tarkoitetut julkisen sektorin elimet perivät maksuja, asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta asianmukaisena tilikautena saatavat kokonaistulot eivät saa ylittää niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä, jakelusta, **tietojen varastoinnista**, asiakirjojen säilyttämisestä ja oikeuksien selvittämisestä sekä tarvittaessa henkilötietojen anonymisoinnista ja kaupallisesti luottamuksellisten tietojen suojaamiseksi toteutetuista toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa.

Maksut on laskettava kyseisiin julkisen sektorin elimiin sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti.

6. Seuraavien uudelleenkäytön on oltava käyttäjälle maksutonta:
- a) jollei 14 artiklan 3, 4 ja 5 kohdasta muuta johdu, kyseisen artiklan 1 kohdan mukaisesti luetellut arvokkaat tietoaineistot;
 - b) 1 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu tutkimustieto.

7 artikla
Läpinäkyvyys

1. Kun kyse on asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevista vakiomaksuista, kaikki sovellettavat ehdot ja maksujen tosiasiallinen määrä, maksujen laskentaperusteet mukaan luettuina, on vahvistettava etukäteen ja julkistettava, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, sähköisessä muodossa.
 2. Kun kyse on muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista uudelleenkäyttöä koskevista maksuista, näitä maksuja määritettäessä huomioon otettavat seikat on ilmoitettava heti aluksi. Kyseisten asiakirjojen haltijan on pyydettäessä ilmoitettava myös, miten maksut on laskettu tietyn uudelleenkäyttöä koskevan pyynnön yhteydessä.
- I**
3. Julkisen sektorin elinten on varmistettava, että asiakirjojen uudelleenkäyttöä pyytävälle tiedotetaan tämän käytettävissä olevista muutoksenhakukeinoista, jotka liittyvät tätä koskeviin päätöksiin tai käytäntöihin.

Standardilisenssit

1. ***Asiakirjojen uudelleenkäytölle ei saa asettaa ehtoja, paitsi jos tällaiset ehdot ovat objektiivisia, oikeasuhteisia, syrjimättömiä ja yleisen edun mukaisen tavoitteen nojalla perusteltuja.***

Jos uudelleenkäytölle on asetettu ehtoja, niillä ei saa tarpeettomasti rajoittaa mahdollisuuksia käyttää asiakirjoja uudelleen, eikä niitä saa käyttää kilpailun rajoittamiseen.

2. Jäsenvaltioissa, joissa käytetään lisensejä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että digitaalisessa muodossa on saatavilla yksittäisiä lisenssihakemuksia varten muunneltavissa olevia julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäyttöön tarkoitettuja standardilisensejä ja että niitä käsitellään sähköisesti. Jäsenvaltioiden on edistettävä tällaisten standardilisenssien käyttöä.

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava uudelleenkäytettävissä olevien asiakirjojen hakua helpottavia käytännön järjestelyjä, kuten luetteloja tärkeimpien asiakirjojen sisällöstä ja niihin liittyvistä metatiedoista, jotka ovat, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, saatavilla tietoverkon välityksellä ja koneellisesti luettavassa muodossa, sekä näihin sisältöluetteloihin linkitettyjä portaalisivustoja. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan helpotettava asiakirjojen monikielistä hakua ***erityisesti tekemällä mahdolliseksi metadatan yhdistäminen unionin tasolla.***

Jäsenvaltioiden on myös kannustettava julkisen sektorin elimiä toteuttamaan käytännön järjestelyjä, joilla helpotetaan uudelleenkäytettävissä olevien asiakirjojen säilyttämistä.

2. ***Jäsenvaltioiden on yhteistyössä komission kanssa jatkettava toimia, joilla yksinkertaistetaan tietoineistojen saatavuutta, erityisesti tarjoamalla keskitetty yhteyspiste, ja asetettava asteittain saataville sopivia tietoineistoja julkisen sektorin elinten hallussa olevista asiakirjoista, joihin tätä direktiiviä sovelletaan, sekä unionin toimielinten hallussa olevista tiedoista esitysmuodoissa, jotka ovat sähköisesti saatavissa, helposti löydettävissä ja uudelleenkäytettävissä.***

1. Jäsenvaltioiden on tuettava tutkimustiedon saatavuutta hyväksymällä kansallisia toimintapolitiikkoja ja asiaankuuluvia toimia, joilla pyritään saattamaan julkisrahoitteinen tutkimustieto avoimesti saataville, jäljempänä 'avoimen saatavuuden toimintapolitiikat', **sisäänrakennetun avoimuuden periaatetta ja FAIR-periaatteita noudattaen. Tässä yhteydessä teollis- ja tekijänoikeuksiin, henkilötietojen suojaan ja luottamuksellisuuteen, turvallisuuteen ja oikeutettuihin kaupallisiin etuihin liittyvät huolenaiheet on otettava huomioon noudattaen periaatetta "niin avointa kuin on mahdollista ja niin suljettua kuin on välttämätöntä"**. Nämä avoimen saatavuuden toimintapolitiikat on osoitettava tutkimusta harjoittaville organisaatioille ja tutkimusta rahoittaville organisaatioille.
2. Tutkimustietoa on voitava käyttää uudelleen kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin III ja IV luvun mukaisesti, mikäli se on julkisesti rahoitettua ja **tutkijat, tutkimusta harjoittavat organisaatiot tai tutkimusta rahoittavat organisaatiot ovat jo asettaneet tiedon julkisesti saataville** organisaatio- tai tutkimusalakohtaisen tietovaraston kautta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 artiklan 2 kohdan c alakohdan soveltamista. Tässä yhteydessä on otettava huomioon oikeutetut kaupalliset edut, **tietämyksen siirtoa koskevat toimet** ja olemassa olevat teollis- ja tekijänoikeudet.

IV LUKU
SYRJIMÄTTÖMYYS JA HYVÄ KAUPPATAPA

11 artikla
Syrjimättömyys

1. Asiakirjojen uudelleenkäytön ehdot eivät saa olla syrjiviä toisiinsa verrattavissa olevien uudelleenkäyttölajien suhteen, ei myöskään rajat ylittävän uudelleenkäytön suhteen.
2. Jos julkisen sektorin elin käyttää uudelleen asiakirjoja julkisen tehtävänsä ulkopuolisessa kaupallisessa toiminnassa, siihen on sovellettava samoja ehtoja ja maksuja kuin muihinkin käyttäjiin.

12 artikla
Yksinoikeusjärjestelyt

1. Asiakirjojen on oltava kaikkien mahdollisten markkinoilla toimijoiden uudelleenkäytettävissä, vaikka yksi tai useampi markkinoilla toimija jo tarjoaisi näihin asiakirjoihin perustuvia lisäarvotuotteita. Asiakirjoja hallussaan pitävien julkisen sektorin elinten tai julkisten yritysten ja kolmansien osapuolten sopimukset tai muut järjestelyt eivät saa sisältää yksinoikeuksia.

2. Jos yksinoikeus on kuitenkin välttämätön yleistä etua koskevan palvelun tarjoamiseksi, tällaisen yksinoikeuden myöntämisperustetta on tarkasteltava uudelleen säännöllisesti vähintään kolmen vuoden välein. Yksinoikeusjärjestelyt, jotka on luotu ... päivänä ...kuuta ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä] tai sen jälkeen, on asetettava julkisesti saataville tietoverkossa vähintään kaksi kuukautta ennen niiden voimaantuloa. Näiden järjestelyjen lopullisten ehtojen on oltava avoimia ja ne on asetettava julkisesti saataville tietoverkossa.

Tätä kohtaa ei sovelleta kulttuurivarantojen digitointiin.

3. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, tapauksissa, joissa yksinoikeus liittyy kulttuuritietovarantojen digitointiin, yksinoikeusajanjakso ei saa yleensä olla kymmentä vuotta pidempi. Jos tämä ajanjakso on kymmentä vuotta pidempi, sen kesto on tarkasteltava uudelleen yhdentenätoista vuonna ja sen jälkeen tarvittaessa seitsemän vuoden välein.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen järjestelyjen, joilla myönnetään yksinoikeus, on oltava avoimia ja ne on julkistettava.

Kun kyse on ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta yksinoikeudesta, asianomaiselle julkisen sektorin elimelle on osana kyseisiä järjestelyjä toimitettava veloituksetta kopio digitoiduista kulttuurivarannoista. Kopio on asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten yksinoikeusajanjakson päättyessä.

4. Oikeudelliset tai käytännön järjestelyt, joissa ei nimenomaisesti myönnetä yksinoikeutta mutta joiden tarkoituksena on rajoittaa tai joiden voidaan kohtuudella odottaa rajoittavan asiakirjojen saatavuutta uudelleenkäyttöä varten muille tahoille kuin järjestelyyn osallistuvalla kolmannelle osapuolella, on asetettava julkisesti saataville tietoverkossa vähintään kaksi kuukautta ennen niiden voimaantuloa. ***Tällaisten oikeudellisten tai käytännön järjestelyjen vaikutuksia tietojen saatavuuteen uudelleenkäyttöä varten on tarkasteltava säännöllisesti ja joka tapauksessa joka kolmas vuosi.*** Tällaisten järjestelyjen lopullisten ehtojen on oltava avoimia ja ne on asetettava julkisesti saataville tietoverkossa.
5. Yksinoikeusjärjestelyjen, jotka ovat voimassa 17 päivänä heinäkuuta 2013, joihin ei voida soveltaa 2 ja 3 kohdassa säädettyjä poikkeuksia ***ja jotka ovat julkisen sektorin elinten tekemiä***, voimassaolo päättyy sopimuksen päättyessä tai joka tapauksessa viimeistään 18 päivänä heinäkuuta 2043.

Yksinoikeusjärjestelyjen, jotka ovat voimassa ... päivänä ...kuuta ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä] ja joihin ei voida soveltaa 2 ja 3 kohdassa säädettyjä poikkeuksia ja jotka ovat julkisten yritysten tekemiä, voimassaolo päättyy sopimuksen päättyessä tai joka tapauksessa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [30 vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä].

V LUKU
ARVOKKAAT TIETOAINEISTOT

13 artikla

Arvokkaiden tietoaineistojen teemaluokat

1. **■ Jotta voitaisiin luoda arvokkaiden tietoaineistojen uudelleenkäyttöä tukevat olosuhteet, liitteessä I esitetään luettelo tällaisten tietoaineistojen temaattisista luokista.**
2. ***Sirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 15 artiklan mukaisesti liitteen I muuttamiseksi lisäämällä siihen uusia arvokkaiden tietoaineistojen teemaluokkia, jotta voidaan ottaa huomioon teknologioiden ja markkinoiden kehitys.***

14 artikla

Tietyt arvokkaat tietoaineistot ja julkaisemisen sekä uudelleenkäytön järjestelyt

1. ***Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan niiden asiakirjojen joukosta, joihin tätä direktiiviä sovelletaan ■, luettelo liitteessä I esitettyihin luokkiin kuuluvista ja julkisen sektorin elinten ja julkisten yritysten hallussa olevista tiettyistä arvokkaista tietoaineistoista.***

Tällaisten tiettyjen arvokkaiden tietoaineistojen on oltava saatavilla

- a) maksutta, jollei 3, 4 ja 5 kohdasta muuta johdu,
- b) koneellisesti luettavassa muodossa,
- c) API-rajapintojen *kautta ja*
- d) ***tarvittaessa useana kerralla ladattavana tiedostona (bulk download).*** ■

Näissä täytäntöönpanosäädöksissä voidaan eritellä arvokkaiden tietoaineistojen julkaisemisen ja uudelleenkäytön järjestelyt. Tällaisten järjestelyjen on oltava yhteensopivia avointen standardilisenssien kanssa.

■

Järjestelyt voivat sisältää uudelleenkäytön edellytykset [] , tietojen ja metatietojen muodot ja levittämistä koskevat tekniset järjestelyt [] . Jäsenvaltioiden investoinnit avointa dataa koskeviin toimintatapoihin, kuten investoinnit tiettyjen standardien kehittämiseen ja käyttöönottoon, on otettava huomioon ja punnittava suhteessa luetteloön merkitsemisen potentiaaliin hyötyihin.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. *Tiettyjen arvokkaiden tietoaineistojen määrittelyn 1 alakohdan mukaisesti* on perustuttava arviointiin siitä, minkälaiset mahdollisuudet niillä on
- a) tuottaa *merkittäviä* sosioekonomisia *tai ympäristöllisiä* hyötyjä *ja innovatiivisia palveluja*,
 - b) olla hyödyksi suurelle käyttäjämäärälle, erityisesti *pk-yrityksille*,
 - c) auttaa tulojen muodostamisessa, ja
 - d) olla yhdistettävissä muihin tietoaineistoihin.

I

Tällaisten arvokkaiden tietoaineistojen tunnistamista varten komissio toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, laatii vaikutustenarvioinnin ja varmistaa täydentävyyden voimassa oleviin säädöksiin, kuten direktiiviin 2010/40/EU nähden asiakirjojen uudelleenkäytön osalta. Kyseisen vaikutustenarvioinnin on sisällettävä kustannus-hyötyanalyysi ja analyysi siitä, olisiko arvokkaiden tietoaineistojen maksutta saataville asettamisella merkittävä vaikutus niiden julkisen sektorin elinten budjettiin, joiden on tuotettava tuloja kattaakseen huomattavan osan julkisen tehtävänsä hoitamisesta aiheutuvista kustannuksista. Julkisten yritysten hallussa olevien arvokkaiden tietoaineistojen osalta vaikutustenarvioinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota julkisten yritysten asemaan kilpailuun perustuvassa taloudellisessa ympäristössä.

3. *Poikkeuksellisesti 1 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanosäädöksissä on säädettävä, että arvokkaiden tietoaineistojen avointa saatavuutta ei sovelleta julkisten yritysten hallussa oleviin tiettyihin arvokkaisiin tietoaineistoihin, jos tämä johtaisi kilpailun vääristymiseen asianomaisilla markkinoilla.*

4. *Velvollisuutta asettaa arvokkaat tietoaineistot maksutta saataville 1 kohdan toisen alakohdan a alakohdan nojalla ei sovelleta kirjastoihin, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, museoihin ja arkistoihin.*
5. *Jos arvokkaiden tietoaineistojen asettamisella maksutta saataville olisi merkittävä vaikutus niiden julkisen sektorin elinten budjettiin, joiden on tuotettava tuloja kattaakseen huomattavan osan julkisen tehtävänsä hoitamisesta aiheutuvista kustannuksista, jäsenvaltiot voivat vapauttaa nämä elimet vaatimuksesta asettaa nämä arvokkaat tietoaineistot maksutta saataville enintään kahden vuoden ajaksi 1 kohdan mukaisesti hyväksytyn asiaankuuluvan täytäntöönpanosäädöksen voimaantulosta.*

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

15 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artikkelissa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle ... päivästä ...kuuta ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä] viiden vuoden ajaksi 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä 13 artiklan 2 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole **kolmen** kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan **kolmella** kuukaudella.

16 artikla

Komiteamenettely

1. ***Komissiota avustaa avointa dataa ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttöä käsittelevä komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.***
2. ***Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.***

17 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän ***direktiivin*** noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä]***. Niiden on ■ viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuun direktiiviin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

18 artikla

Komission arviointi

1. Komissio arvioi tätä direktiiviä aikaisintaan ... päivänä ...kuuta ... [kuuden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä] ja toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä tämän arvioinnin aikana tehdyistä havainnoista. ■

Jäsenvaltioiden on toimitettava tämän raportin laatimiseen tarvittavat tiedot komissiolle.

2. Arvioinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota tämän direktiivin soveltamisalaan ja *sosiaalisiin ja taloudellisiin* vaikutuksiin, mukaan lukien
- a) tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön kasvu *erityisesti pk-yritysten keskuudessa;*
 - b) arvokkaiden tietoaineistojen vaikutus;**
 - c) sovellettavien maksuperusteperiaatteiden vaikutukset ja luonteeltaan lainsäädännöllisten ja hallinnollisten virallisten tekstien uudelleenkäyttö;
 - d) muiden tahojen kuin julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttö;
 - e) *API*-rajapintojen *saatavuus ja käyttö;*
 - f) tietosuojaa koskevien sääntöjen ja uudelleenkäyttömahdollisuuksien välinen vuorovaikutus;
 - g) uudet mahdollisuudet edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja *tukea talouden ja työmarkkinoiden* kehitystä ■ .

19 artikla
Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2003/98/EY, sellaisena kuin se on muutettuna liitteessä II olevassa A osassa luetellulla direktiivillä, ... päivästä ...kuuta ... [kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä], sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioita velvoittavia, liitteessä II olevassa B osassa asetettuja määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä III olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

20 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

21 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja

LIITE I

13 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu arvokkaiden tietoaaineistojen teemaluokkien luettelo

1. *Paikkatiedot*
2. *Maan havainnointi ja ympäristö*
3. *Säätiedot*
4. *Tilastotiedot*
5. *Yritys- ja yritysten omistustiedot*
6. *Liikkuvuustiedot*

LIITE II

A osa

Kumottu direktiivi
muutoksineen
(19 artiklassa tarkoitettu)

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/98/EY (EUVL L 345, 31.12.2003, s. 90)	
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/37/EU (EUVL L 175, 27.6.2013, s. 1)	

B osa

Määräajat saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä ja soveltamispäivät

(19 artiklassa tarkoitettut)

Direktiivi	Määräaika saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä	Soveltamispäivä
2003/98/EY	1 päivä heinäkuuta 2005	1 päivä heinäkuuta 2005
2013/37/EU	18 päivä heinäkuuta 2015	18 päivä heinäkuuta 2015

LIITE III

VASTAAVUUSTAUUKKO

Direktiivi 2003/98/EY	Tämä direktiivi
1 artiklan 1 kohta	1 artiklan 1 kohdan johdantolause
—	1 artiklan 1 kohdan a alakohta
—	1 artiklan 1 alakohtaan b alakohta
—	1 artiklan 1 kohdan c alakohta
1 artiklan 2 kohdan johdantolause	1 artiklan 2 kohdan johdantolause
1 artiklan 2 kohdan a alakohta	1 artiklan 2 kohdan a alakohta
—	1 artiklan 2 kohdan b alakohta
1 artiklan 2 kohdan b alakohta	1 artiklan 2 kohdan c alakohta
1 artiklan 2 kohdan c alakohta	1 artiklan 2 kohdan d alakohta
—	1 artiklan 2 kohdan e alakohta
1 artiklan 2 kohdan ca alakohta	1 artiklan 2 kohdan f alakohta
1 artiklan 2 kohdan cb alakohta	1 artiklan 2 kohdan g alakohta
1 artiklan 2 kohdan cc alakohta	1 artiklan 2 kohdan h alakohta
1 artiklan 2 kohdan d alakohta	1 artiklan 2 kohdan i alakohta
1 artiklan 2 kohdan e alakohta	1 artiklan 2 kohdan l alakohta
1 artiklan 2 kohdan f alakohta	1 artiklan 2 kohdan j alakohta
—	1 artiklan 2 kohdan k alakohta
1 artiklan 3 kohta	1 artiklan 3 kohta
1 artiklan 4 kohta	1 artiklan 4 kohta
1 artiklan 5 kohta	1 artiklan 5 kohta
—	1 artiklan 6 kohta
—	1 artiklan 7 kohta

2 artiklan johdantolause	2 artiklan johdantolause
2 artiklan 1 alakohta	2 artiklan 1 alakohta
2 artiklan 2 alakohta	2 artiklan 2 alakohta
—	2 artiklan 3 alakohta
—	2 artiklan 5 alakohta
2 artiklan 3 alakohta	2 artiklan 6 alakohta
—	2 artiklan 7 alakohta
—	2 artiklan 8 alakohta
—	2 artiklan 9 alakohta
—	2 artiklan 10 alakohta
2 artiklan 4 alakohta	2 artiklan 11 alakohta
2 artiklan 5 alakohta	2 artiklan 12 alakohta
2 artiklan 6 alakohta	2 artiklan 13 alakohta
2 artiklan 7 alakohta	2 artiklan 14 alakohta
2 artiklan 8 alakohta	2 artiklan 15 alakohta
2 artiklan 9 alakohta	2 artiklan 4 alakohta
—	2 artiklan 16 alakohta
—	2 artiklan 17 alakohta
3 artiklan 1 kohta	3 artiklan 1 kohta
3 artiklan 2 kohta	3 artiklan 2 kohta
4 artiklan 1 kohta	4 artiklan 1 kohta
4 artiklan 2 kohta	4 artiklan 2 kohta
4 artiklan 3 kohta	4 artiklan 3 kohta
4 artiklan 4 kohta	4 artiklan 4 kohta

—	4 artiklan 5 kohta
4 artiklan 5 kohta	4 artiklan 6 kohta, johdantolause_
—	4 artiklan 6 kohdan b alakohta
—	4 artiklan 5 kohdan johdantolause
—	4 artiklan 6 kohdan a alakohta
5 artiklan 1 kohta	5 artiklan 1 kohta
—	5 artiklan 2 kohta
5 artiklan 2 kohta	5 artiklan 3 kohta
5 artiklan 3 kohta	5 artiklan 4 kohta
—	5 artiklan 5 kohta
—	5 artiklan 6 kohta
—	5 artiklan 7 kohta
—	5 artiklan 8 kohta
—	6 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
6 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
6 artiklan 2 kohdan johdantolause	6 artiklan 2 kohdan johdantolause
6 artiklan 2 kohdan a alakohta	6 artiklan 2 kohdan a alakohta
6 artiklan 2 kohdan b alakohta	—
6 artiklan 2 kohdan c alakohta	6 artiklan 2 kohdan b alakohta
—	6 artiklan 2 kohdan c alakohta
—	6 artiklan 3 kohta
6 artiklan 3 kohta	6 artiklan 4 kohta
6 artiklan 4 kohta	6 artiklan 5 kohta
—	6 artiklan 6 kohta
7 artiklan 1 kohta	7 artiklan 1 kohta
7 artiklan 2 kohta	7 artiklan 2 kohta

7 artiklan 3 kohta	—
7 artiklan 4 kohta	7 artiklan 3 kohta
8 artikla	8 artikla
9 artikla	9 artiklan 1 kohta
—	9 artiklan 2 kohta
—	10 artiklan 1 kohta
—	10 artiklan 2 kohta
10 artikla	11 artikla
11 artiklan 1 kohta	12 artiklan 1 kohta
11 artiklan 2 kohta	12 artiklan 2 kohta
11 artiklan 2 a kohta	12 artiklan 3 kohta
—	12 artiklan 4 kohta
11 artiklan 3 kohta	—
11 artiklan 4 kohta	12 artiklan 5 kohta
—	13 artikla
—	14 artikla
—	15 artikla
—	16 artikla
12 artikla	17 artiklan 1 kohta
—	17 artiklan 2 kohta
13 artiklan 1 kohta	18 artiklan 1 kohta
13 artiklan 2 kohta	—
13 artiklan 3 kohta	18 artiklan 2 kohdan johdantolause
	18 artiklan 2 kohdan a alakohta
	18 artiklan 2 kohdan c alakohta
	18 artiklan 2 kohdan f alakohta

	18 artiklan 2 kohdan g alakohta
—	18 artiklan 2 kohdan b alakohta
—	18 artiklan 2 kohdan d alakohta
—	18 artiklan 2 kohdan e alakohta
—	19 artikla
14 artikla	20 artikla
15 artikla	21 artikla
—	Liite I
—	Liite II
—	Liite III
